

Lösningssörslag

1 Talsystem och binära koder

1.1

- a) $(8)_{10} = (1000)_2$
- b) $(8)_{10} = (8)_{16}$
- c) $(8)_{10} = (1000)_{\text{NBCD}}$
- d) $(8)_{10} = (1011)_{\text{EXCESS-3}}$
- e) $(8)_{10} = (1100)_{\text{GRAY}(4)}$

1.2

- a) $(93)_{10} = (0101\ 1101)_2$
- b) $(93)_{10} = (1001\ 0011)_{\text{NBCD}}$
- c) $(93)_{10} = (5D)_{16}$
- d) $(93)_{10} = (0110\ 0000)_{\text{EXCESS-3}}$

1.3

- d)

1.4

- a) '??'
- b) '1'
- c) '+'

1.5

- a) 43,48,41,4C,4D,52,53
- b) 74,65,6B,6E,69,73,6B,61
- c) 48,4F,47,53,4B,4F,4C,41

1.6

- a) $(0101\ 0010\ 1000\ .\ 0011\ 0001)_{\text{NBCD}}$
- b) $(0100\ 0000\ 0111\ .\ 1001\ 0110)_{\text{NBCD}}$

1.7

- a) $(1100)_2 = (0001100)_2$
- b) $(32)_{10} = (1100000)_2$
- c) $(16)_{16} = (1010110)_2$

1.8

- a) $(1100)_2 = (1001100)_2$
- b) $(32)_{10} = (0100000)_2$
- c) $(16)_{16} = (0010110)_2$

1.9

- a) $(101011)_2 = (43)_{10}$
- b) $(1100111)_2 = (103)_{10}$
- c) $(111100)_2 = (60)_{10}$
- d) $(101.011)_2 = (5,375)_{10}$
- e) $(.111)_2 = (0,875)_{10}$
- f) $(1000.01)_2 = (8,25)_{10}$

1.10

- a) $(AB)_{16} = (171)_{10}$
- b) $(11)_{16} = (17)_{10}$
- c) $(80)_{16} = (128)_{10}$
- d) $(C.4)_{16} = (12,25)_{10}$
- e) $(0.68)_{16} = (0,40625)_{10}$
- f) $(B3.D4)_{16} = (179,828125)_{10}$

1.11

- a) $(45)_{10} = (101101)_2$
- b) $(33)_{10} = (100001)_2$
- c) $(87,65)_{10} = (1010111.101001)_2$
- d) $(122,18)_{10} = (1111010.001011)_2$
- e) $(45)_{16} = (1001010)_2$
- f) $(33)_{16} = (110011)_2$
- g) $(4.8)_{16} = (100.1)_2$
- h) $(10.6)_{16} = (10000.011)_2$

1.12

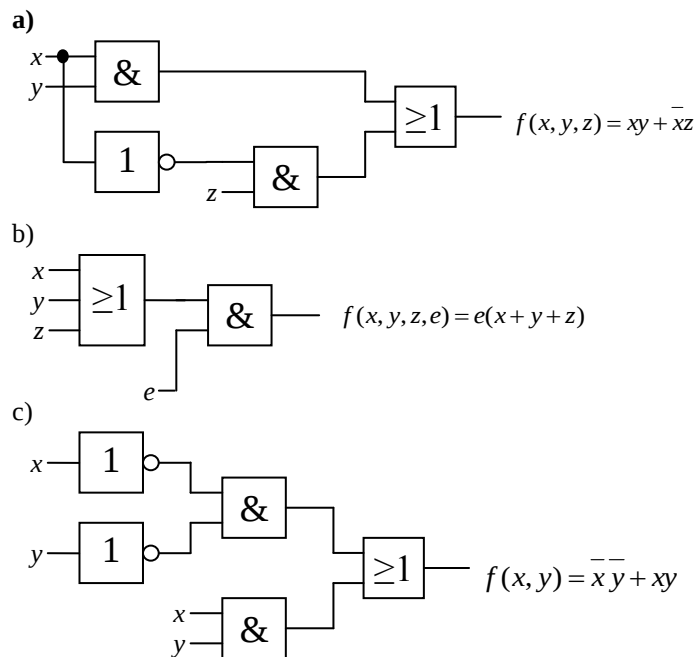
- a) $(255)_{10} = (FF)_{16}$
- b) $(330)_{10} = (4A)_{16}$
- c) $(19,37)_{10} = (13.5F)_{16}$
- d) $(132,43)_{10} = (84.6E)_{16}$
- e) $(1111110)_2 = (7E)_{16}$
- f) $(100100001010)_2 = (90A)_{16}$
- g) $(1111.1111)_2 = (F.F)_{16}$
- h) $(1010.0011)_2 = (A3)_{16}$

1.13

- a) $512=2^9 < 360 < 256=2^8$ ger minst 9 bitar
- b) $256=2^8 < 180 < 128=2^7$ ger minst 8 bitar

2 Switchnätalgebra

2.1

2.2

- a) $f(x, y, z) = xy + \bar{y}z$
 b) $f(x, y, z) = x + y + \bar{z}$
 c) $f(x, y, z) = \overline{\bar{x}\bar{y}} + z$
 d) $f(x, y, z) = \overline{(x + y)z}$

2.3

a) och c).

2.4

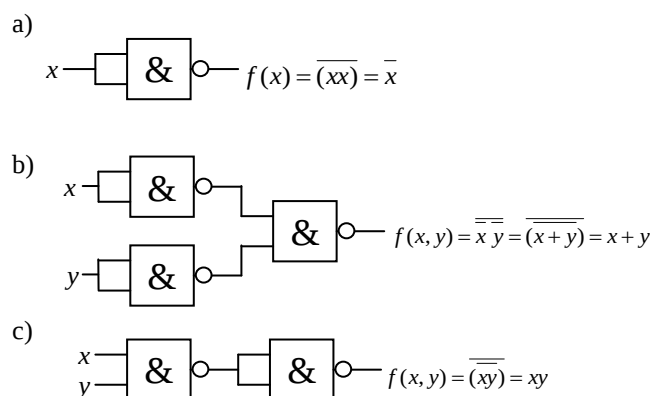
2.5

a), c) och d)

2.6

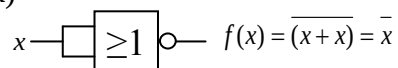
$$A = \bar{x}, B = \bar{y}$$

2.7

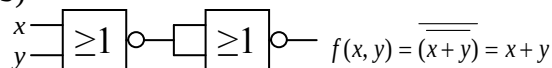

2.8

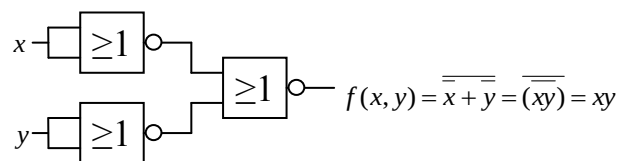
a)

b)

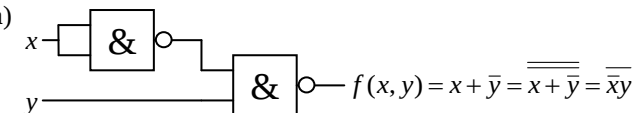

c)

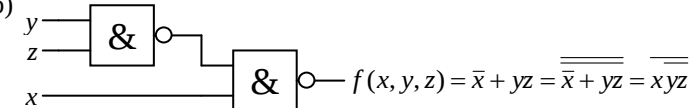

2.9

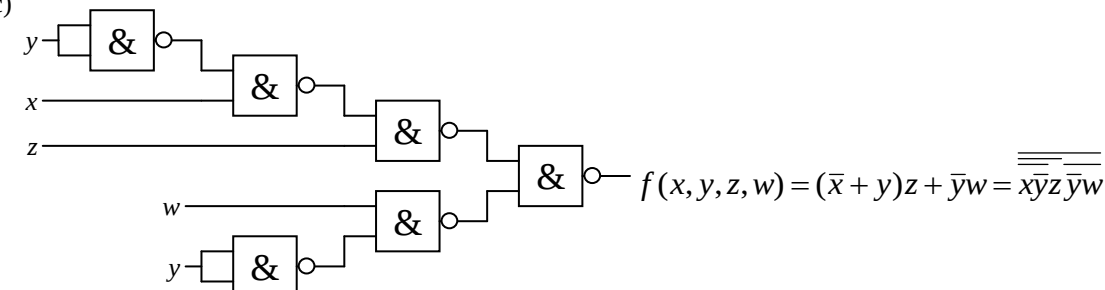
a)

b)

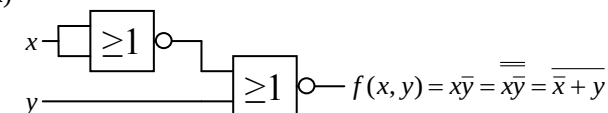

c)

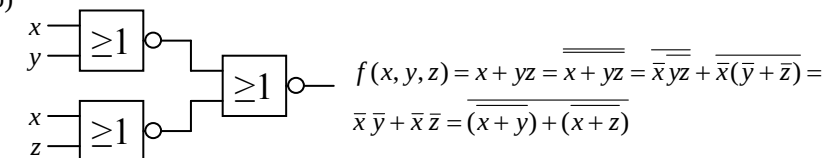

2.10

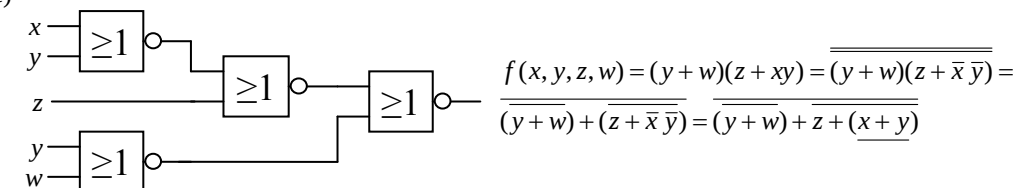
a)

b)

c)

2.11

a)

x	y	z	xy	$\bar{x}z$	$f(x, y, z) = xy + \bar{x}z$	m
0	0	0				
0	0	1		1	1	1
0	1	0				
0	1	1		1	1	3
1	0	0				
1	0	1				
1	1	0	1		1	6
1	1	1	1		1	7

Mintermer: $\sum m(1,3,6,7) = \bar{x}yz + x\bar{y}z + xy\bar{z} + xyz$

b)

x	y	z	$\bar{y}z$	$x + \bar{y}z$	$y + z$	$f(x, y, z) = (x + \bar{y}z)(y + z)$	m
0	0	0					
0	0	1	1	1	1	1	1
0	1	0			1		
0	1	1			1		
1	0	0		1			
1	0	1	1	1	1	1	5
1	1	0		1	1	1	6
1	1	1		1	1	1	7

Mintermer: $\sum m(1,5,6,7) = \bar{x}\bar{y}z + x\bar{y}z + xy\bar{z} + xyz$

c)

x	y	z	w	xw	yz	$f(x, y, z, w) = xw + yz$	m
0	0	0	0				
0	0	0	1				
0	0	1	0				
0	0	1	1				
0	1	0	0				
0	1	0	1				
0	1	1	0		1	1	6
0	1	1	1		1	1	7
1	0	0	0				
1	0	0	1	1		1	9
1	0	1	0				
1	0	1	1	1		1	11
1	1	0	0				
1	1	0	1	1		1	13
1	1	1	0		1	1	14
1	1	1	1	1	1	1	15

Mintermer: $\sum m(6,7,9,11,13,14,15) = \bar{x}yz\bar{w} + \bar{x}yzw + x\bar{y}z\bar{w} + x\bar{y}zw + xy\bar{z}\bar{w} + xy\bar{z}w + xyz\bar{w} + xyzw$

d)

x	y	z	w	xy	$\bar{z}\bar{w}$	$\bar{x}\bar{w}$	$\bar{x}\bar{z}$	$xy + \bar{z}\bar{w}$	$\bar{x}\bar{w} + \bar{x}\bar{z}$	$f(x, y, z, w) = (xy + \bar{z}\bar{w})(\bar{x}\bar{w} + \bar{x}\bar{z})$	m
0	0	0	0		1	1	1	1	1	1	0
0	0	0	1				1		1		
0	0	1	0			1			1		
0	0	1	1								
0	1	0	0		1	1	1	1	1	1	4
0	1	0	1				1		1		
0	1	1	0			1			1		
0	1	1	1								
1	0	0	0		1			1			
1	0	0	1								
1	0	1	0								
1	0	1	1								
1	1	0	0	1	1			1			
1	1	0	1	1				1			
1	1	1	0	1				1			
1	1	1	1	1				1			

Mintermer: $\sum m(0,4) = \bar{x}\bar{y}\bar{z}\bar{w} + \bar{x}y\bar{z}\bar{w}$

2.12

d)

2.13

a)

2.14

a)

x	y	z	$x\bar{y}$	$\bar{x}z$	$y\bar{z}$	$f(x, y, z) = x\bar{y} + \bar{x}z + y\bar{z}$	M
0	0	0				0	0
0	0	1		1			
0	1	0			1		
0	1	1		1			
1	0	0	1				
1	0	1	1				
1	1	0			1		
1	1	1				0	7

Maxtermer: $\prod M(0,7) = (x + y + z)(\bar{x} + \bar{y} + \bar{z})$

b)

x	y	z	xy	xz	$f(x, y, z) = (xy + xz)$	M
0	0	0			0	0
0	0	1			0	1
0	1	0			0	2
0	1	1			0	3
1	0	0			0	4
1	0	1		1		
1	1	0	1			
1	1	1	1	1		

Maxtermer: $\prod M(0,1,2,3,4) = (x + y + z)(x + y + \bar{z})(x + \bar{y} + z)(x + \bar{y} + \bar{z})(\bar{x} + y + z)$

c)

x	y	z	w	$\bar{x}\bar{y}$	$\bar{z}\bar{w}$	yz	$f(x,y,z,w) = \bar{x}\bar{y} + \bar{z}\bar{w} + yz$	M
0	0	0	0	1				
0	0	0	1	1				
0	0	1	0	1				
0	0	1	1	1				
0	1	0	0		1			
0	1	0	1				0	5
0	1	1	0			1		
0	1	1	1			1		
1	0	0	0		1			
1	0	0	1				0	9
1	0	1	0				0	10
1	0	1	1				0	11
1	1	0	0		1			
1	1	0	1				0	12
1	1	1	0			1		
1	1	1	1			1		

Maxtermer: $\prod M(5,9,10,11,12) = (x + \bar{y} + z + \bar{w})(\bar{x} + y + z + \bar{w})(\bar{x} + y + \bar{z} + w)(\bar{x} + y + \bar{z} + \bar{w})(\bar{x} + \bar{y} + z + \bar{w})$

d)

x	y	z	w	$\bar{x}yz$	w	$\bar{z}\bar{w}$	$f(x,y,z,w) = \bar{x}yz + w + \bar{z}\bar{w}$	M
0	0	0	0			1		
0	0	0	1		1			
0	0	1	0	1				
0	0	1	1	1	1			
0	1	0	0			1		
0	1	0	1		1			
0	1	1	0				0	6
0	1	1	1		1			
1	0	0	0			1		
1	0	0	1		1			
1	0	1	0				0	10
1	0	1	1		1			
1	1	0	0			1		
1	1	0	1		1			
1	1	1	0				0	14
1	1	1	1		1			

Maxtermer: $\prod M(6,10,14) = (x + \bar{y} + \bar{z} + w)(\bar{x} + y + \bar{z} + w)(\bar{x} + \bar{y} + \bar{z} + w)$

2.15

e)

2.16

a) f

		00	01	11	10
x	0	0	0	0	0
	1	0	1	1	0

$f(x,y,z) = xz$

b) f

		00	01	11	10
x	0	1	0	0	1
	1	0	1	1	0

$f(x,y,z) = xz + \bar{x}\bar{z} = x \oplus z$

c) f

		00	01	11	10
00		0	0	0	0
01		0	1	1	0
11		0	0	1	0
10		0	0	0	0

$f(x, y, z, w) = \bar{x}yw + yzw$

d) f

		00	01	11	10
00		1	0	0	1
01		0	1	1	0
11		0	1	1	0
10		1	0	0	1

$f(x, y, z, w) = \bar{y}\bar{w} + yw = \bar{y} \oplus w$

e) f

		00	01	11	10
00		0	0	0	0
01		0	0	0	0
11		1	1	1	1
10		-	1	1	-

$f(x, y, z, w) = x$

f) f

		00	01	11	10
00		0	0	0	0
01		-	1	1	1
11		0	0	1	0
10		0	0	0	0

$f(x, y, z, w) = \bar{x}y + yzw$

g) f

		00	01	11	10
00		1	1	0	0
01		0	1	1	0
11		1	0	1	1
10		0	0	0	0

$f(x, y, z, w) = \bar{x}\bar{y}\bar{z} + \bar{x}yw + xyz + xy\bar{w}$

h) f

		00	01	11	10
00		1	0	1	0
01		0	1	0	1
11		-	0	-	0
10		1	0	1	0

$f(x, y, z, w) = \bar{x}\bar{y}\bar{z}\bar{w} + \bar{x}y\bar{z}w + \bar{x}\bar{y}zw + \bar{x}yz\bar{w} + x\bar{z}\bar{w} + xzw = x(\bar{z} \oplus w) + \bar{x}(z \oplus y \oplus w)$

i) f

		00	01	11	10
00		1	0	0	1
01		-	0	1	0
11		-	0	0	1
10		1	0	1	0

$f(x, y, z, w) = \bar{z}\bar{w} + \bar{x}\bar{y}z\bar{w} + \bar{x}yzw + xyz\bar{w} + x\bar{y}zw + \bar{z}\bar{w} + z(x \oplus y \oplus w)$

j) f

		00	01	11	10
00		0	0	0	1
01		0	0	1	0
11		0	1	0	0
10		1	0	0	0

$f(x, y, z, w) = \bar{x}\bar{y}z\bar{w} + \bar{x}yzw + xyz\bar{w} + x\bar{y}\bar{z}\bar{w} = \bar{x}z(y \oplus w) + x\bar{z}(y \oplus w)$

2.17

a) f

		yz			
		00	01	11	10
x	0	0	0	0	0
	1	0	1	1	0

$f(x, y, z) = xz$

b) f

		yz			
		00	01	11	10
x	0	1	0	0	1
	1	0	1	1	0

$f(x, y, z) = (x + \bar{z})(\bar{x} + z)$

c) f

		zw			
		00	01	11	10
xy	00	0	0	0	0
	01	0	1	1	0
	11	0	0	1	0
	10	0	0	0	0

$f(x, y, z, w) = yw(\bar{x} + z)$

d) f

		zw			
		00	01	11	10
xy	00	1	0	0	1
	01	0	1	1	0
	11	0	1	1	0
	10	1	0	0	1

$f(x, y, z, w) = (\bar{y} + w)(\bar{x} + z)$

e) f

		zw			
		00	01	11	10
xy	00	0	0	0	0
	01	0	0	0	0
	11	1	1	1	1
	10	-	1	1	-

$f(x, y, z, w) = x$

f) f

		zw			
		00	01	11	10
xy	00	0	0	0	0
	01	-	1	1	1
	11	0	0	1	0
	10	0	0	0	0

$f(x, y, z, w) = y(\bar{x} + w)(\bar{x} + z)$

g) f

		zw			
		00	01	11	10
xy	00	1	1	0	0
	01	0	1	1	0
	11	1	0	1	1
	10	0	0	0	0

$f(x, y, z, w) =$
 $(y + \bar{z})(x + \bar{y} + w)$
 $(\bar{x} + z + \bar{w})(\bar{x} + y)$

h) f

		zw			
		00	01	11	10
xy	00	1	0	1	0
	01	0	1	0	1
	11	-	0	-	0
	10	1	0	1	0

$f(x, y, z, w) = (x + \bar{y} + z + w)$
 $(x + y + z + \bar{w})(x + \bar{y} + \bar{z} + w)$
 $(x + y + \bar{z} + w)(\bar{x} + z + \bar{w})$
 $(\bar{x} + \bar{z} + w)$

3 Aritmetik

3.1

- a) $\%01010101 = \underline{\quad 85 \quad}$
 b) $\%00111100 = \underline{\quad 60 \quad}$
 c) $\%10101010 = \underline{\quad 170 \quad}$
 d) $\%11000011 = \underline{\quad 195 \quad}$

3.2

- a) $\%01010101 = \underline{\quad 85 \quad}$
 b) $\%00111100 = \underline{\quad 60 \quad}$
 c) $\%10101010 = \underline{\quad -86 \quad}$
 d) $\%11000011 = \underline{\quad -61 \quad}$

3.3

- a) $-10 = \% - (0000\ 1010) = \underline{1111\ 0110}$
 b) $-38 = \% - (0010\ 0110) = \underline{1101\ 1010}$
 c) $-42 = \% - (0010\ 1010) = \underline{1101\ 0110}$
 d) $-56 = \% - (0011\ 1000) = \underline{1100\ 1000}$

3.4 a)

Operation	Decimalt	
X	36	$\begin{array}{r} 0 \\ 0\ 0\ 1\ 0\ 0\ 1\ 0\ 0 \end{array}$
+ Y	+ 68	$\begin{array}{r} 1 \\ +\ 0\ 1\ 0\ 0\ 0\ 1\ 0\ 0 \end{array}$
= R	104	$\begin{array}{r} 0\ 1\ 1\ 0\ 1\ 0\ 0\ 0 \end{array}$

$$R \neq 0 \rightarrow Z=0$$

$$c_8=0 \rightarrow C=0$$

Operationen innebär X=36, Y= 68, R= 104, (36+68=104) Eftersom talen betraktas på *binärform* är talområdet (8 bitar) 0-255 och således resultatet korrekt. Detta indikeras också av att C-flaggan är 0.

b)

Operation	Decimalt	
X	188	$\begin{array}{r} 1\ 1\ 1\ 1\ 1\ 1 \\ 1\ 0\ 1\ 1\ 1\ 1\ 0\ 0 \end{array}$
+ Y	+ 68	$\begin{array}{r} +\ 0\ 1\ 0\ 0\ 0\ 1\ 0\ 0 \end{array}$
= R	0	$\begin{array}{r} 0\ 0\ 0\ 0\ 0\ 0\ 0\ 0 \end{array}$

$$R=0 \rightarrow Z=1$$

$$c_8=1 \rightarrow C=1$$

Operationen innebär X=188, Y= 68, R= 0, men 188+68=256 ! Eftersom talen betraktas på *binärform* är talområdet (8 bitar) 0-255 och således resultatet utanför talområdet. Carryflaggan sätts därför till 1, dessutom blir i detta fall innehållet i registret 0 varför Z-flaggan också sätts till 1.

c)

Operation	Decimalt	
X	129	$\begin{array}{r} 1 \\ 1\ 0\ 0\ 0\ 0\ 0\ 0\ 1 \end{array}$
+ Y	+ 129	$\begin{array}{r} +\ 1\ 0\ 0\ 0\ 0\ 0\ 0\ 1 \end{array}$
= R	2	$\begin{array}{r} 0\ 0\ 0\ 0\ 0\ 0\ 1\ 0 \end{array}$

$$R \neq 0 \rightarrow Z=0$$

$$c_8=1 \rightarrow C=1$$

Operationen innebär X=129, Y=129, R=2, men 129+129=258! Eftersom talen betraktas på *binärform* är talområdet (8 bitar) 0-255 och således resultatet utanför talområdet. Carryflaggan sätts därför till 1, resultatet i registret är dock skilt från 0 varför Z-flaggan sätts till 0.

d)

Operation	Decimalt	
X	74	$\begin{array}{r} 0 \\ 0\ 1\ 0\ 0\ 1\ 0\ 1\ 0 \end{array}$
+ Y	+ 53	$\begin{array}{r} +\ 0\ 0\ 1\ 1\ 0\ 1\ 0\ 1 \end{array}$
= R	127	$\begin{array}{r} 0\ 1\ 1\ 1\ 1\ 1\ 1\ 1 \end{array}$

$$R \neq 0 \rightarrow Z = 0$$

$$c_8 = 0 \rightarrow C = 0$$

Operationen innebär $X=74$, $Y=53$, $R=127$. Eftersom talen betraktas på *binärform* är talområdet (8 bitar) 0-255 och således resultatet korrekt. Detta indikeras också av att C-flaggan är 0.

e)

Operation	Decimalt	
X	74	$\begin{array}{r} 0\ 1 \\ 0\ 1\ 0\ 0\ 1\ 0\ 1\ 0 \end{array}$
+ Y	+ 74	$\begin{array}{r} +\ 0\ 1\ 0\ 0\ 1\ 0\ 1\ 0 \end{array}$
= R	148	$\begin{array}{r} 1\ 0\ 0\ 1\ 0\ 1\ 0\ 0 \end{array}$

$$R \neq 0 \rightarrow Z = 0$$

$$c_8 = 0 \rightarrow C = 0$$

Operationen innebär $X=74$, $Y=74$, $R=148$. Eftersom talen betraktas på *binärform* är talområdet (8 bitar) 0-255 och således resultatet korrekt. Detta indikeras också av att C-flaggan är 0.

3.5

a)

Operation	Decimalt	
X	36	$\begin{array}{r} 0 \\ 0\ 0\ 1\ 0\ 0\ 1\ 0\ 0 \end{array}$
+ Y	+ 68	$\begin{array}{r} +\ 0\ 1\ 0\ 0\ 0\ 1\ 0\ 0 \end{array}$
= R	104	$\begin{array}{r} 0\ 1\ 1\ 0\ 1\ 0\ 0\ 0 \end{array}$

$$R \neq 0 \rightarrow Z = 0 \quad N = r_7 = 0$$

$$r_7'x_7y_7 + r_7x_7'y_7' = 0 \rightarrow V = 0$$

Operationen innebär $X=36$, $Y=68$, $R=104$, ($36+68=104$). Eftersom talen betraktas på *tvåkomplementsform* är talområdet (8 bitar) -128- +127 och således resultatet korrekt. Inget *spill* alltså och av teckenöverläggningen ser vi hur V-flaggan sätts till 0. Resultatet är skilt från 0 och därmed sätts Z-flaggan till 0.

b)

Operation	Decimalt	
X	-68	$\begin{array}{r} 1\ 1\ 1\ 1\ 1\ 1 \\ 1\ 0\ 1\ 1\ 1\ 1\ 1\ 0\ 0 \end{array}$
+ Y	+ 68	$\begin{array}{r} +\ 0\ 1\ 0\ 0\ 0\ 1\ 0\ 0 \end{array}$
= R	0	$\begin{array}{r} 0\ 0\ 0\ 0\ 0\ 0\ 0\ 0 \end{array}$

$$R = 0 \rightarrow Z = 1 \quad N = r_7 = 0$$

$$r_7'x_7y_7 + r_7x_7'y_7' = 0 \rightarrow V = 0$$

Operationen innebär $X=-68$, $Y=68$, $R=0$, ($-68+68=0$). Eftersom talen betraktas på *tvåkomplementsform* är talområdet (8 bitar) -128- +127 och således resultatet inom talområdet. Inget *spill* alltså och av teckenöverläggningen ser vi hur V-flaggan sätts till 0, dessutom blir i detta fall innehållet i registret 0 varför Z-flaggan sätts till 1.

c)

Operation	Decimalt	
X	-127	$\overline{1}$
+ Y	+ -127	1 0 0 0 0 0 0 $\overline{1}$
= R	2	+ 1 0 0 0 0 0 0 1
		0 0 0 0 0 0 1 0

$$R \neq 0 \rightarrow Z=0 \quad N=r_7=0$$

$$r_7'x_7y_7 + r_7x_7'y_7' = 1 \rightarrow V=1$$

Operationen innebär $X=-127$, $Y=-127$, $R=2$ men $-127-127 = -254$. Eftersom talen betraktas på *tvåkomplementsform* är talområdet (8 bitar) -128 till $+127$ och således resultatet utanför talområdet. Av teckenöverläggningen (två negativa tal adderas men resultatet blir positivt) ser vi att V-flaggan sätts till 1 som indikator på spillet. Resultatet är skilt från 0 varför Z-flaggan sätts till 0.

d)

Operation	Decimalt	
X	74	$\overline{0}$
+ Y	+ 53	0 1 0 0 1 0 1 0
= R	127	+ 0 0 1 1 0 1 0 1
		0 1 1 1 1 1 1 1

$$R \neq 0 \rightarrow Z=0 \quad N=r_7=0$$

$$r_7'x_7y_7 + r_7x_7'y_7' = 0 \rightarrow V=0$$

Operationen innebär $X=74$, $Y=53$, $R=127$, ($74+53=127$). Eftersom talen betraktas på *tvåkomplementsform* är talområdet (8 bitar) -128 till $+127$ och således resultatet korrekt. Inget *spill* alltså och av teckenöverläggningen ser vi hur V-flaggan sätts till 0. Resultatet är skilt från 0 och därmed sätts Z-flaggan till 0.

e)

Operation	Decimalt	
X	74	$\overline{0} \quad \overline{1}$
+ Y	+ 74	0 1 0 0 1 0 1 0
= R	-108	+ 0 1 0 0 1 0 1 0
		1 0 0 1 0 1 0 0

$$R \neq 0 \rightarrow Z=0 \quad N=r_7=1$$

$$r_7'x_7y_7 + r_7x_7'y_7' = 1 \rightarrow V=1$$

Operationen innebär $X=74$, $Y=74$, $R=-108$, resultatet är alltså fel. Talen betraktas på *tvåkomplementsform* och talområdet (8 bitar) är -128 till $+127$ och således resultatet inom talområdet. Av teckenöverläggningen (två positiva tal adderas men resultatet blir negativt) ser vi dock att V-flaggan sätts till 1 som indikator på spillet. Resultatet är skilt från 0 varför Z-flaggan sätts till 0.

3.6

a)

Operation	Decimalt	
X	126	$\overline{00}$
- Y	- 80	0 1 1 1 1 1 1 0
= R	46	- 0 1 0 1 0 0 0 0
		0 0 1 0 1 1 1 0

$$C=B=c_8=0 \quad Z=0$$

Operationen innebär $X=126$, $Y=80$, $R=46$. Eftersom talen betraktas på *binärform* är talområdet (8 bitar) 0-255 och således resultatet korrekt. Detta indikeras också av att C-flaggan är 0, dvs. ingen lånesiffra genereras från position c_8 .

b)

Operation	Decimalt	
X	80	$\begin{array}{r} \pm 0 \pm 0 1 0 \pm 0 1 0 \pm 0 \pm 0 1 0 \\ 0 \pm 0 \pm 0 \pm 0 0 0 0 \end{array}$
- Y	- 126	$\begin{array}{r} - 0 1 1 1 1 1 1 0 \end{array}$
= R	210	$\begin{array}{r} 1 1 0 1 0 0 1 0 \end{array}$
$C=B=c_8=1 \quad Z=0$		

Operationen innebär X=80, Y=126, R=210. Resultatet är uppenbarligen fel eftersom negativa tal inte kan representeras av talområdet. (Eftersom talen betraktas på *binärform* är talområdet 0-255). Detta indikeras också av att C-flaggan är 1, dvs. lånesiffra genereras från position c_8 .

c)

Operation	Decimalt	
X	222	$\begin{array}{r} 00 \\ 1 1 0 1 1 1 1 0 \end{array}$
- Y	- 34	$\begin{array}{r} - 0 0 1 0 0 0 1 0 \end{array}$
= R	188	$\begin{array}{r} 1 0 1 1 1 1 0 0 \end{array}$
$C=B=c_8=0 \quad Z=0$		

Operationen innebär X=222, Y=34, R=188. Eftersom talen betraktas på *binärform* är talområdet (8 bitar) 0-255 och således resultatet korrekt. Detta indikeras också av att C-flaggan är 0, dvs. ingen lånesiffra genereras från position c_8 .

d)

Operation	Decimalt	
X	34	$\begin{array}{r} \pm 0 \pm 0 1 0 \quad \pm 0 \pm 0 1 0 \\ 0 0 1 0 0 0 1 0 \end{array}$
- Y	- 222	$\begin{array}{r} - 1 1 0 1 1 1 1 0 \end{array}$
= R	68	$\begin{array}{r} 1 0 1 1 1 1 0 0 \end{array}$
$C=B=c_8=1 \quad Z=0$		

Operationen innebär X=34, Y=222, R=68. Resultatet är fel eftersom negativa tal inte kan representeras av talområdet. (Eftersom talen betraktas på *binärform* är talområdet 0-255). Detta indikeras också av att C-flaggan är 1, dvs. lånesiffra genereras från position c_8 .

3.7

a)

Operation	Decimalt	
X	126	$\begin{array}{r} 1 \quad 1 \quad 1 \quad 1 \\ 0 1 1 1 1 1 1 0 \end{array}$
+ $2 \sim Y$	+ 176	$\begin{array}{r} + 1 0 1 1 0 0 0 0 \end{array}$
= R	46	$\begin{array}{r} 0 0 1 0 1 1 1 0 \end{array}$
$c_8=1 \rightarrow C=B=0 \quad Z=0$		

Det gäller att X=126, Y=80, korrekt resultat R=46. Operationen innebär X=126, $2 \sim Y=176$, R=46 eftersom talen betraktas på *binärform* med talområdet 0-255 och alltså är resultatet korrekt. Detta indikeras också av att C-flaggan är 0, dvs. minnessiffran i position c_8 är 1.

b)

Operation	Decimalt	
X	80	$\begin{array}{r} 0 \\ 0 1 0 1 0 0 0 0 \end{array}$
+ $2 \sim Y$	+ 130	$\begin{array}{r} + 1 0 0 0 0 0 0 1 \end{array}$
= R	210	$\begin{array}{r} 1 1 0 1 0 0 1 0 \end{array}$
$c_8=0 \rightarrow C=B=1 \quad Z=0$		

Det gäller att X=80, Y=126, korrekt resultat R=-46. Operationen innebär X=80, $2 \sim Y=130$, R=210. Resultatet är uppenbarligen fel eftersom negativa tal inte kan representeras av talområdet. (Eftersom talen betraktas på *binärform* är talområdet 0-255). Detta indikeras också av att C-flaggan är 1, dvs. minnessiffran i position c_8 är 0.

c)

Operation	Decimalt	
X	222	$\begin{array}{r} 1 \quad 1 \\ 1 \quad 1 \quad 0 \quad 1 \quad 1 \quad 1 \quad 1 \quad 0 \end{array}$
+ 2~Y	+ 222	$\begin{array}{r} + \quad 1 \quad 1 \quad 0 \quad 1 \quad 1 \quad 1 \quad 1 \quad 0 \end{array}$
= R	188	$\begin{array}{r} 1 \quad 0 \quad 1 \quad 1 \quad 1 \quad 1 \quad 0 \quad 0 \end{array}$

$$c_8=1 \rightarrow C=B=0 \quad Z=0$$

Det gäller att X=222, Y=34, korrekt resultat R=188. Operationen innebär X=222, 2~Y=222, R=188. Eftersom talen betraktas på *binärform* är talområdet (8 bitar) 0-255 och således resultatet korrekt. Detta indikeras också av att C-flaggan är 0, dvs. minnessiffran i position c_8 är 1.

d)

Operation	Decimalt	
X	34	$\begin{array}{r} 0 \quad 1 \\ 0 \quad 0 \quad 1 \quad 0 \quad 0 \quad 0 \quad 1 \quad 0 \end{array}$
+ 2~Y	+ 34	$\begin{array}{r} + \quad 0 \quad 0 \quad 1 \quad 0 \quad 0 \quad 0 \quad 1 \quad 0 \end{array}$
= R	68	$\begin{array}{r} 0 \quad 1 \quad 0 \quad 0 \quad 0 \quad 1 \quad 0 \quad 0 \end{array}$

$$C=B=c_8=1 \quad Z=0$$

Det gäller att X=34, Y=222, korrekt resultat R=-188. Operationen innebär X=34, 2~Y=34, R=68. Resultatet är fel eftersom negativa tal inte kan representeras av talområdet. (Eftersom talen betraktas på *binärform* är talområdet 0-255). Detta indikeras också av att C-flaggan är 1, dvs. minnessiffran i position c_8 är 0.

3.8

a)

Operation	Decimalt	
X	126	$\begin{array}{r} 1 \quad 1 \quad 1 \quad 1 \\ 0 \quad 1 \quad 1 \quad 1 \quad 1 \quad 1 \quad 1 \quad 0 \end{array}$
+ 2~Y	+ -80	$\begin{array}{r} + \quad 1 \quad 0 \quad 1 \quad 1 \quad 0 \quad 0 \quad 0 \quad 0 \end{array}$
= R	46	$\begin{array}{r} 0 \quad 0 \quad 1 \quad 0 \quad 1 \quad 1 \quad 1 \quad 0 \end{array}$

$$R \neq 0 \rightarrow Z=0 \quad N=r_7=0$$

$$r_7'x_7y_7 + r_7x_7'y_7' = 0 \rightarrow V=0$$

Det gäller att X=126, Y=80, korrekt resultat R=46. Operationen innebär X=126, 2~Y=-80, R=46. Eftersom talen betraktas på *tvåkomplementsform* är talområdet (8 bitar) -128- +127 och operationens resultat korrekt. Inget *spill* alltså och av teckenöverläggningen ser vi hur V-flaggan sätts till 0. Resultatet är skilt från 0 och därmed sätts Z-flaggan till 0.

b)

Operation	Decimalt	
X	80	$\begin{array}{r} 0 \\ 0 \quad 1 \quad 0 \quad 1 \quad 0 \quad 0 \quad 0 \quad 0 \end{array}$
+ 2~Y	+ -126	$\begin{array}{r} + \quad 1 \quad 0 \quad 0 \quad 0 \quad 0 \quad 0 \quad 1 \quad 0 \end{array}$
= R	-46	$\begin{array}{r} 1 \quad 1 \quad 0 \quad 1 \quad 0 \quad 0 \quad 1 \quad 0 \end{array}$

$$R \neq 0 \rightarrow Z=0 \quad N=r_7=1$$

$$r_7'x_7y_7 + r_7x_7'y_7' = 0 \rightarrow V=0$$

Det gäller att X=80, Y=126, korrekt resultat R=-46. Operationen innebär X=80, 2~Y=-126, R=-46. Operationens resultat är korrekt. Inget *spill* alltså och av teckenöverläggningen ser vi hur V-flaggan sätts till 0. Resultatet är skilt från 0 och därmed sätts Z-flaggan till 0.

c)

Operation	Decimalt	
X	-34	$\begin{array}{r} 1 \quad 1 \\ 1 \quad 1 \quad 0 \quad 1 \quad 1 \quad 1 \quad 1 \quad 0 \end{array}$
+ 2~Y	+ -34	$\begin{array}{r} + \quad 1 \quad 1 \quad 0 \quad 1 \quad 1 \quad 1 \quad 1 \quad 0 \end{array}$
= R	-68	$\begin{array}{r} 1 \quad 0 \quad 1 \quad 1 \quad 1 \quad 1 \quad 0 \quad 0 \end{array}$

$$R \neq 0 \rightarrow Z=0 \quad N=r_7=1$$

$$r_7'x_7y_7 + r_7x_7'y_7'=0 \rightarrow V=0$$

Det gäller att X=-34, Y=34, korrekt resultat R=-68. Operationen innebär X=-34, 2~Y=-34, R=-68. Operationens resultat är korrekt. Inget *spill* alltså och av teckenöverläggningen ser vi hur V-flaggan sätts till 0. Resultatet är skilt från 0 och därmed sätts Z-flaggan till 0.

d)

Operation	Decimalt	
X	34	$\begin{array}{r} 0 \quad 1 \\ 0 \quad 0 \quad 1 \quad 0 \quad 0 \quad 0 \quad 1 \quad 0 \end{array}$
+ 2~Y	+ 34	$\begin{array}{r} + \quad 0 \quad 0 \quad 1 \quad 0 \quad 0 \quad 0 \quad 1 \quad 0 \end{array}$
= R	68	$\begin{array}{r} 0 \quad 1 \quad 0 \quad 0 \quad 0 \quad 1 \quad 0 \quad 0 \end{array}$

$$R \neq 0 \rightarrow Z=0 \quad N=r_7=1$$

$$r_7'x_7y_7 + r_7x_7'y_7'=0 \rightarrow V=0$$

Det gäller att X=34, Y=-34, korrekt resultat R=68. Operationen innebär X=34, 2~Y=34, R=68. Operationens resultat är korrekt. Inget *spill* alltså och av teckenöverläggningen ser vi hur V-flaggan sätts till 0. Resultatet är skilt från 0 och därmed sätts Z-flaggan till 0.

e)

Operation	Decimalt	
X	64	$\begin{array}{r} 0 \quad 1 \\ 0 \quad 1 \quad 0 \quad 0 \quad 0 \quad 0 \quad 0 \quad 0 \end{array}$
+ 2~Y	+ 65	$\begin{array}{r} + \quad 0 \quad 1 \quad 0 \quad 0 \quad 0 \quad 0 \quad 0 \quad 1 \end{array}$
= R	-127	$\begin{array}{r} 1 \quad 0 \quad 0 \quad 0 \quad 0 \quad 0 \quad 0 \quad 1 \end{array}$

$$R \neq 0 \rightarrow Z=0 \quad N=r_7=1$$

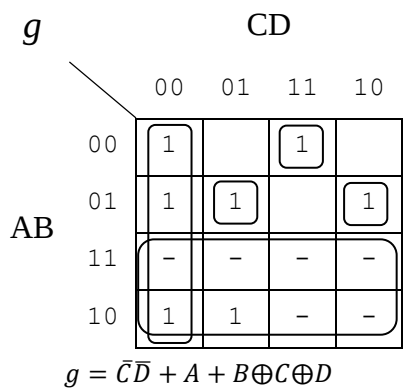
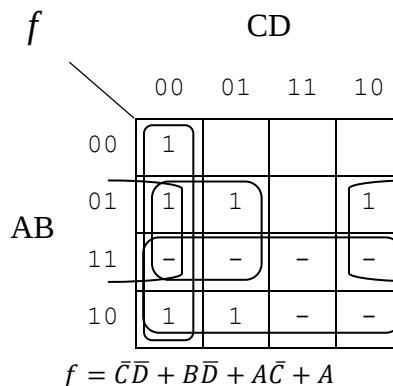
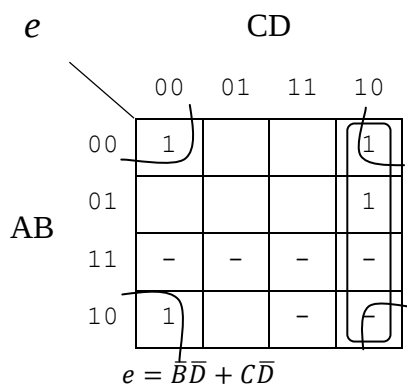
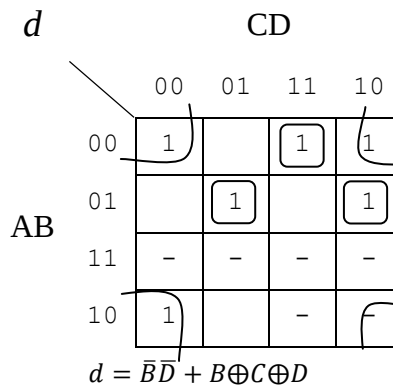
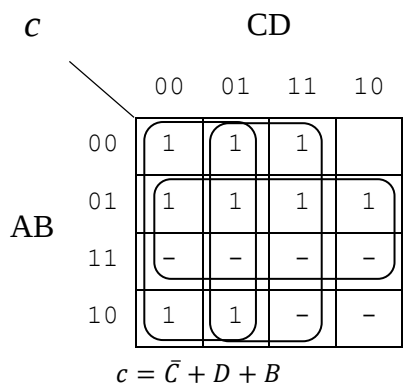
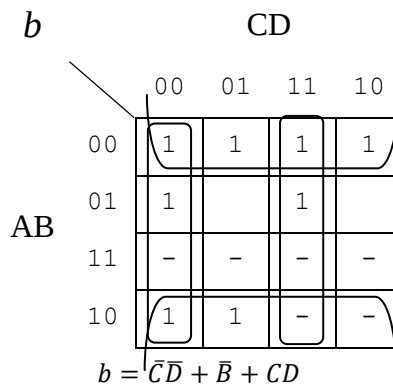
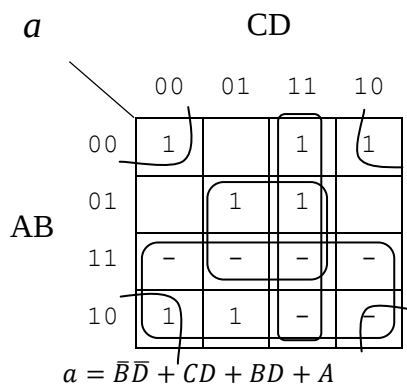
$$r_7'x_7y_7 + r_7x_7'y_7'=1 \rightarrow V=1$$

Det gäller att X=64, Y=-65, korrekt resultat R=-127. Operationen innebär X=64, 2~Y=65, R=-127. Operationens resultat är fel. Av teckenöverläggningen (två positiva tal adderas men resultatet blir negativt) ser vi att V-flaggan sätts till 1 som indikator på spillet. Resultatet är skilt från 0 varför Z-flaggan sätts till 0.

4 Kombinatoriska nät

4.1

Skapa funktionerna: a,b,c,d,e,f,g och minimera med Karnaughdiagram:

Sammanfattningsvis:

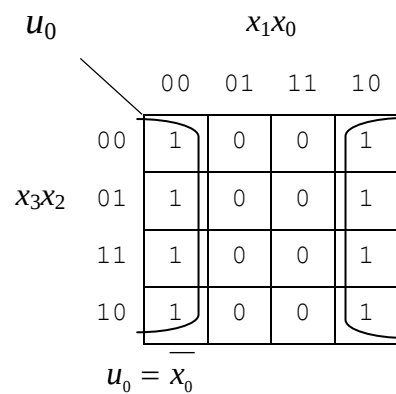
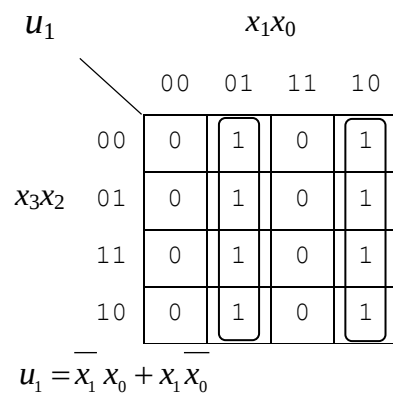
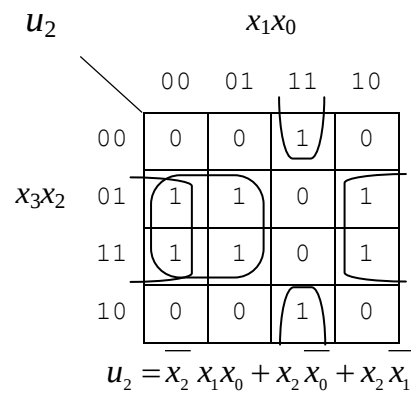
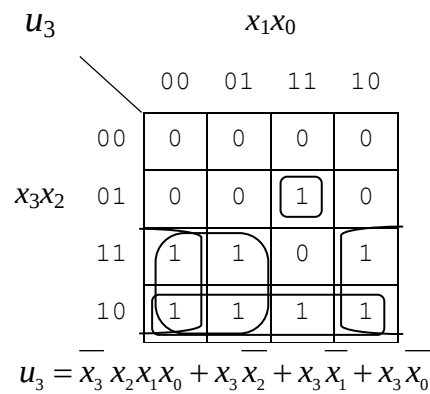
$$\begin{aligned}
 a &= \bar{B}\bar{D} + CD + BD + A \\
 b &= \bar{C}\bar{D} + \bar{B} + CD \\
 c &= \bar{C} + D + B \\
 d &= \bar{B}\bar{D} + B \oplus C \oplus D \\
 e &= \bar{B}\bar{D} + C\bar{D} \\
 f &= \bar{C}\bar{D} + B\bar{D} + A\bar{C} + A \\
 g &= \bar{C}\bar{D} + A + B \oplus C \oplus D
 \end{aligned}$$

4.2

4.3

Funktionstabell för "4-bitars INCREMENT":

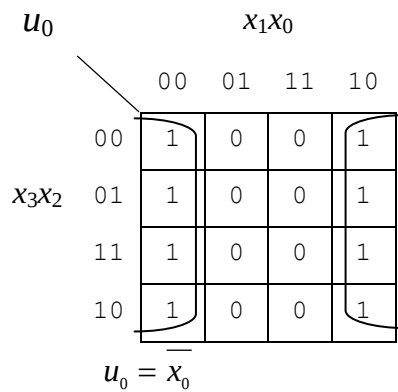
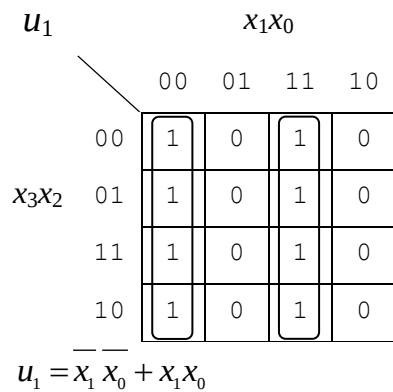
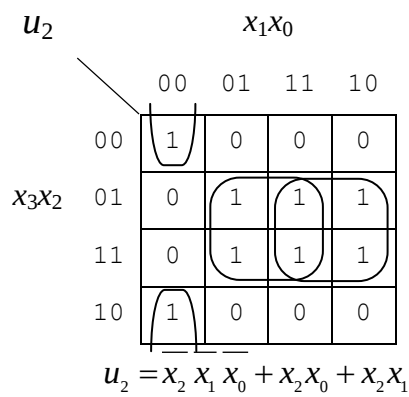
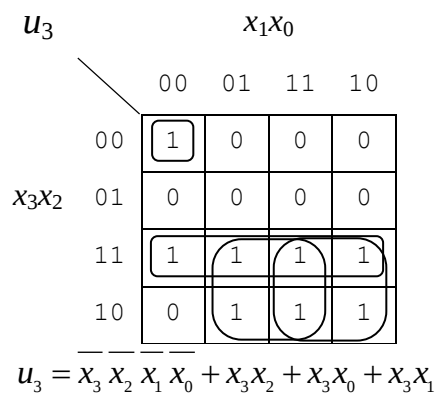
x_3	x_2	x_1	x_0	u_3	u_2	u_1	u_0
0	0	0	0	0	0	0	1
0	0	0	1	0	0	1	0
0	0	1	0	0	0	1	1
0	0	1	1	0	1	0	0
0	1	0	0	0	1	0	1
0	1	0	1	0	1	1	0
0	1	1	0	0	1	1	1
0	1	1	1	1	0	0	0
1	0	0	0	1	0	0	1
1	0	0	1	1	0	1	0
1	0	1	0	1	0	1	1
1	0	1	1	1	1	0	0
1	1	0	0	1	1	0	1
1	1	0	1	1	1	1	0
1	1	1	0	1	1	1	1
1	1	1	1	0	0	0	0

4.4

Funktionstabell för "4-bitars DECREMENT":

x_3	x_2	x_1	x_0	u_3	u_2	u_1	u_0
0	0	0	0	1	1	1	1
0	0	0	1	0	0	0	0
0	0	1	0	0	0	0	1
0	0	1	1	0	0	1	0
0	1	0	0	0	0	1	1
0	1	0	1	0	1	0	0
0	1	1	0	0	1	0	1
0	1	1	1	0	1	1	0
1	0	0	0	0	1	1	1
1	0	0	1	1	0	0	0
1	0	1	0	1	0	0	1
1	0	1	1	1	0	1	0
1	1	0	0	1	0	1	1
1	1	0	1	1	1	0	0
1	1	1	0	1	1	0	1
1	1	1	1	1	1	1	0

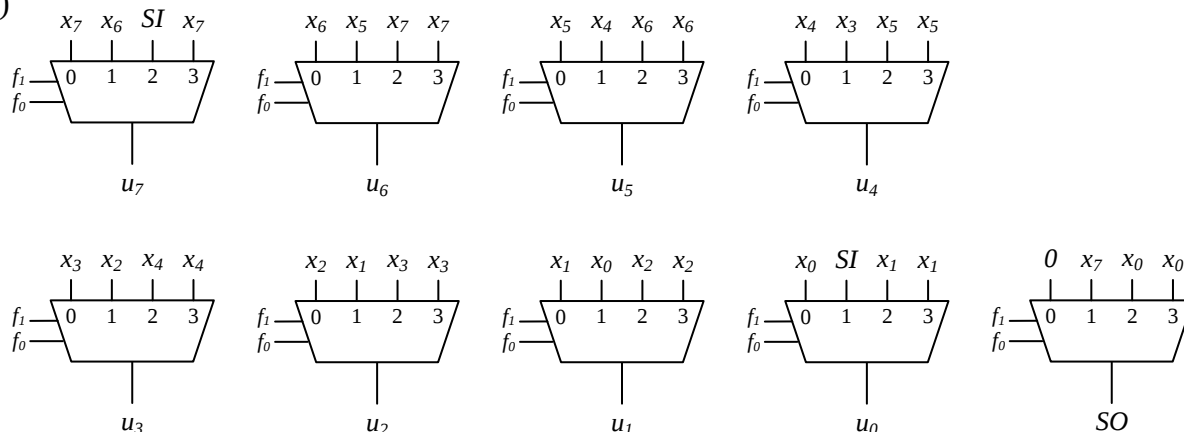

4.5

a)

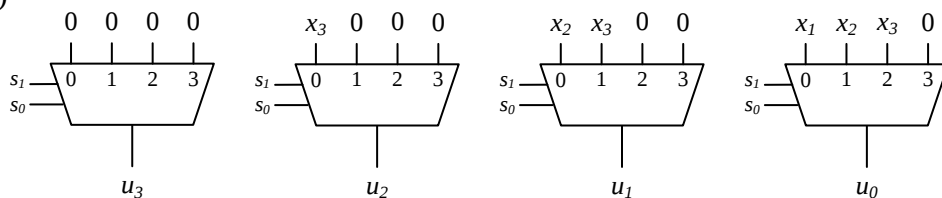
f_1	f_0	u_7	u_6	u_5	u_4	u_3	u_2	u_1	u_0	SO
0	0	x_7	x_6	x_5	x_4	x_3	x_2	x_1	x_0	0
0	1	x_6	x_5	x_4	x_3	x_2	x_1	x_0	SI	x_7
1	0	SI	x_7	x_6	x_5	x_4	x_3	x_2	x_1	x_0
1	1	x_7	x_7	x_6	x_5	x_4	x_3	x_2	x_1	x_0

b)

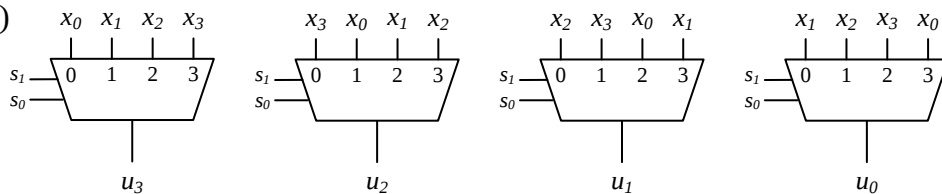

4.6

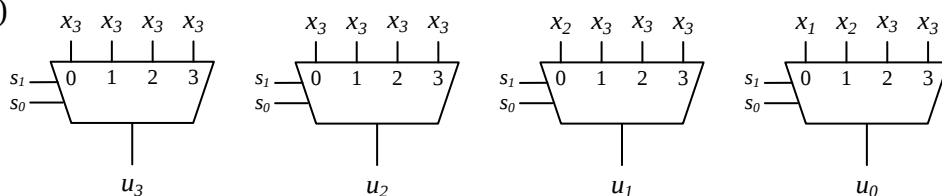
a)

b)

c)

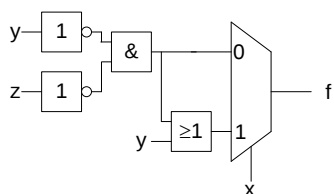

4.7

$$f = \bar{y}\bar{z} + xy$$

x är selektorvariabel:

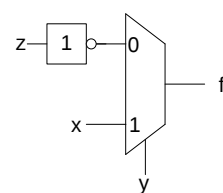
$$f = (\bar{x} + x)(\bar{y}\bar{z}) + xy = \bar{x}(\bar{y}\bar{z}) + x(\bar{y}\bar{z}) + xy = \bar{x}(\bar{y}\bar{z}) + x(\bar{y}\bar{z} + y)$$

Totalt 5 grindar

y är selektorvariabel:

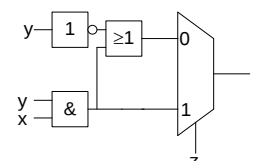
$$f = \bar{y}(\bar{z}) + y(x)$$

Totalt 1 grind

z är selektorvariabel:

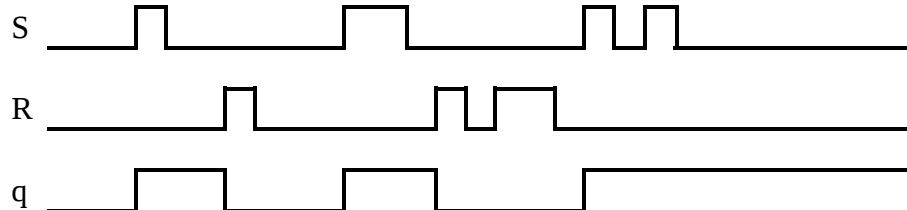
$$f = \bar{z}\bar{y} + (z + \bar{z})(xy) = \bar{z}(\bar{y} + xy) + z(xy)$$

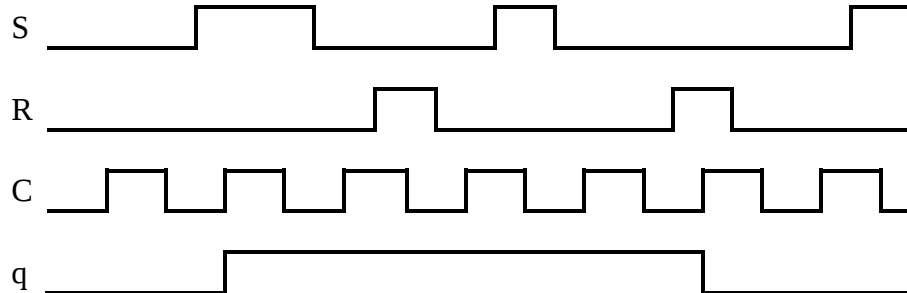
Totalt 3 grindar

5 Sekvensnät

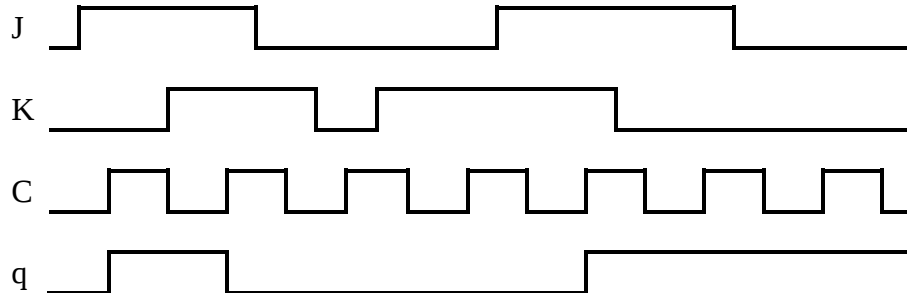
5.1

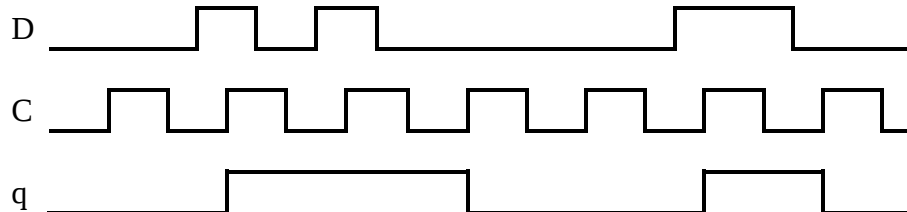
5.2

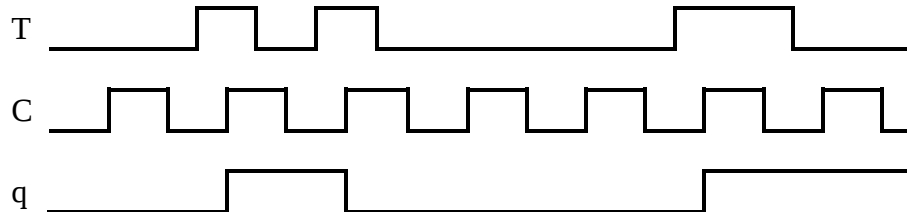
5.3

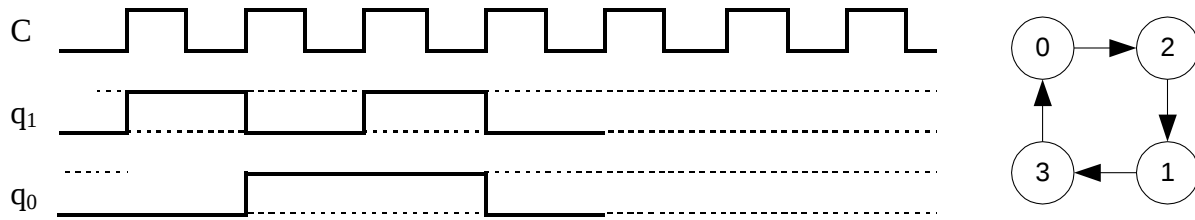
5.4

5.5

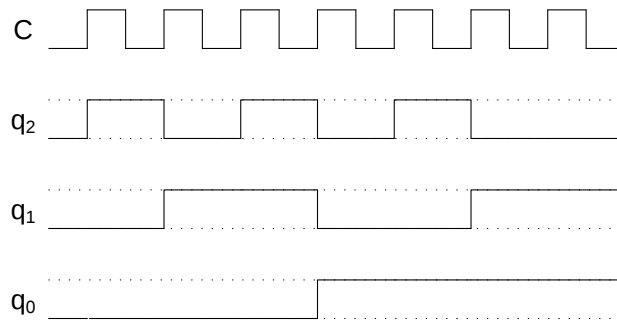
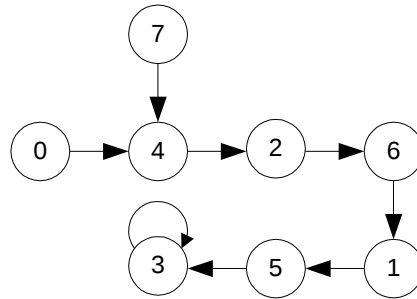

5.6

5.7

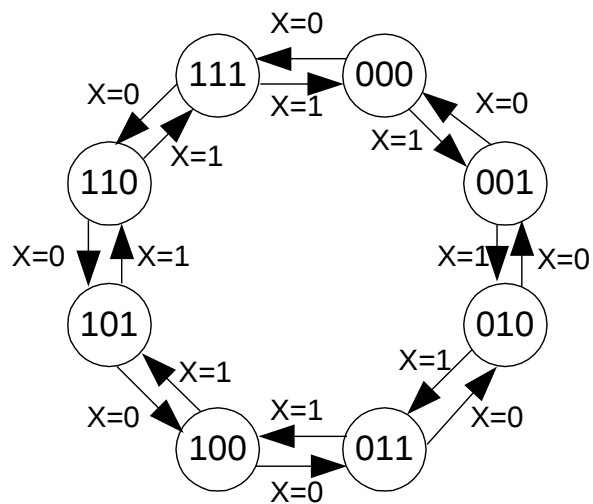
$$\begin{aligned} T_2 &= q_0' + q_1' \\ T_1 &= q_2 \\ T_0 &= q_1 q_2 \end{aligned}$$

5.8

$$\begin{aligned} T_2 &= xq_0q_1 + x'q_0'q_1' \\ T_1 &= xq_0 + x'q_0' \\ T_0 &= 1 \end{aligned}$$

x	q ₂	q ₁	q ₀	T ₂	T ₁	T ₀	q ₂ ⁺	q ₁ ⁺	q ₀ ⁺
0	0	0	0	1	1	1	1	1	1
0	0	0	1	0	0	1	0	0	0
0	0	1	0	0	1	1	0	0	1
0	0	1	1	0	0	1	0	1	0
0	1	0	0	1	1	1	0	1	1
0	1	0	1	0	0	1	1	0	0
0	1	1	0	0	1	1	1	0	1
0	1	1	1	0	0	1	1	1	0
1	0	0	0	0	0	1	0	0	1
1	0	0	1	0	1	1	0	1	0
1	0	1	0	0	0	1	0	1	1
1	0	1	1	1	1	1	1	0	0
1	1	0	0	0	0	1	1	0	1
1	1	0	1	0	1	1	1	1	0
1	1	1	0	0	0	1	1	1	1
1	1	1	1	1	1	1	0	0	0

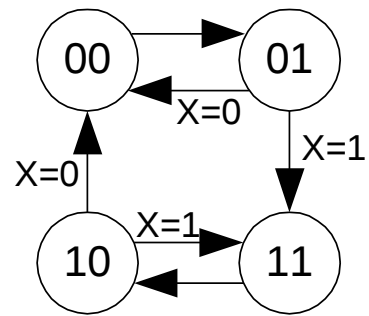

5.9

$$q_0^+ = q_1'q_0' + xq_1' + xq_0'$$

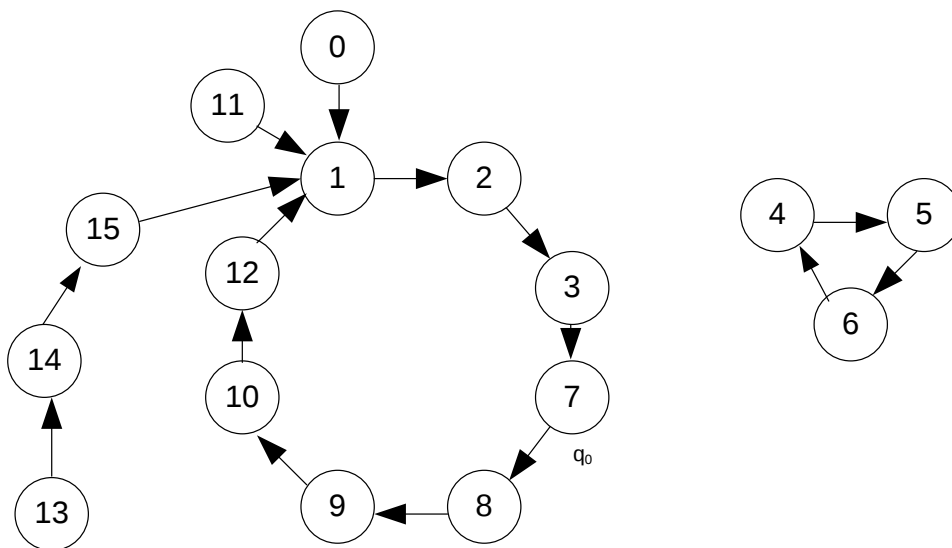
$$q_1^+ = q_1q_0 + xq_1 + xq_0$$

x	q ₁	q ₀	q ₁ ⁺	q ₀ ⁺
0	0	0	0	1
0	0	1	0	0
0	1	0	0	0
0	1	1	1	0
1	0	0	0	1
1	0	1	1	1
1	1	0	1	1
1	1	1	1	0

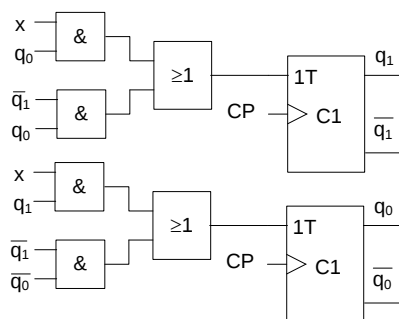

5.10 Alternativ b).

5.11

5.12

x	q ₁	q ₀	T ₁	T ₀	q ₁ ⁺	q ₀ ⁺
0	0	0	0	1	0	1
0	0	1	1	0	0	0
0	1	0	-	-	0	0
0	1	1	0	0	1	0
1	0	0	0	1	0	1
1	0	1	1	0	1	1
1	1	0	-	-	1	1
1	1	1	1	1	1	0

		q ₁ q ₀			
		00	01	11	10
x	0	0	1	0	-
	1	0	1	1	-

$$T_1 = \bar{q}_1q_0 + xq_0$$

		q ₁ q ₀			
		00	01	11	10
x	0	1	0	0	-
	1	1	0	1	-

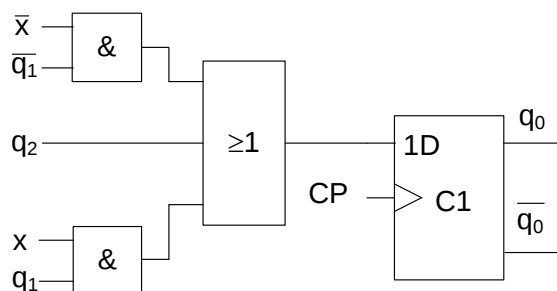
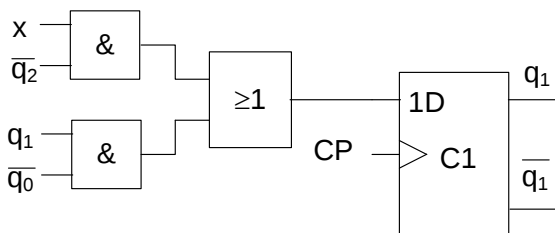
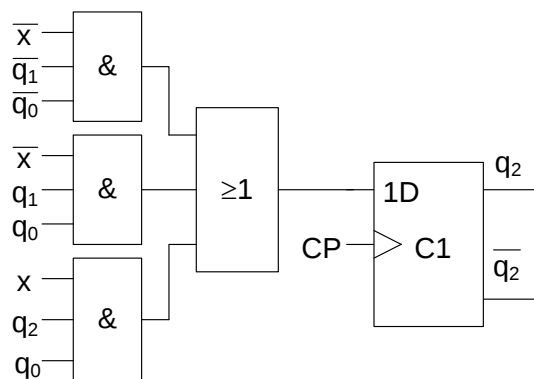
$$T_0 = \bar{q}_1\bar{q}_0 + xq_1$$

5.13

$$q_2^+ = \bar{x}\bar{q}_1\bar{q}_0 + \bar{x}q_1q_0 + xq_2q_0$$

$$q_1^+ = x\bar{q}_2 + q_1\bar{q}_0$$

$$q_0^+ = \bar{x}\bar{q}_1 + q_2 + xq_1$$

5.14

a)

För D-vippor gäller att nästa tillstånd (q^+) är lika med D-värdet före klockningen. Därför skall D-värdet för varje D-vippa väljas till motsvarande q^+ -värde, vilket också framgår av tillståndstabellen.

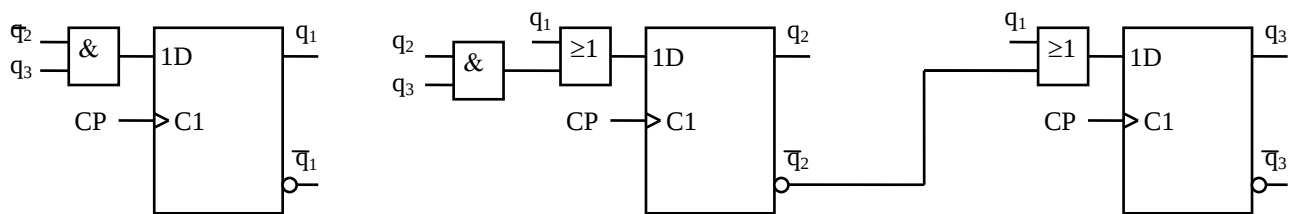
q_1	q_2	q_3	q_1^+	q_2^+	q_3^+	D_1	D_2	D_3
0	0	0	0	0	1	0	0	1
0	0	1	1	0	1	1	0	1
0	1	0	0	0	0	0	0	0
0	1	1	0	1	0	0	1	0
1	0	0	-	-	-	-	-	-
1	0	1	1	1	1	1	1	1
1	1	0	-	-	-	-	-	-
1	1	1	0	1	1	0	1	1

		q_2q_3			
	D_1	00	01	11	10
q_1	0	0	1	0	0
	1	-	1	0	-
$D_1 = \bar{q}_2q_3$					

		q_2q_3			
	D_2	00	01	11	10
q_1	0	0	0	1	0
	1	-	1	1	-
$D_2 = q_1 + q_2q_3$					

		q_2q_3			
	D_3	00	01	11	10
q_1	0	1	1	0	0
	1	-	1	1	-
$D_3 = q_1 + \bar{q}_2$					

Realisering med D-vippor:

b)

q_1	q_2	q_3	q_1^+	q_2^+	q_3^+	T_1	T_2	T_3
0	0	0	0	0	1	0	0	1
0	0	1	1	0	1	1	0	0
0	1	0	0	0	0	0	1	0
0	1	1	0	1	0	0	0	1
1	0	0	-	-	-	-	-	-
1	0	1	1	1	1	0	1	0
1	1	0	-	-	-	-	-	-
1	1	1	0	1	1	1	0	0

T_1	00	01	11	10
q_1	0	0	1	0
	1	-	0	1

$$T_1 = \overline{q_1} \overline{q_2} q_3 + q_1 q_2$$

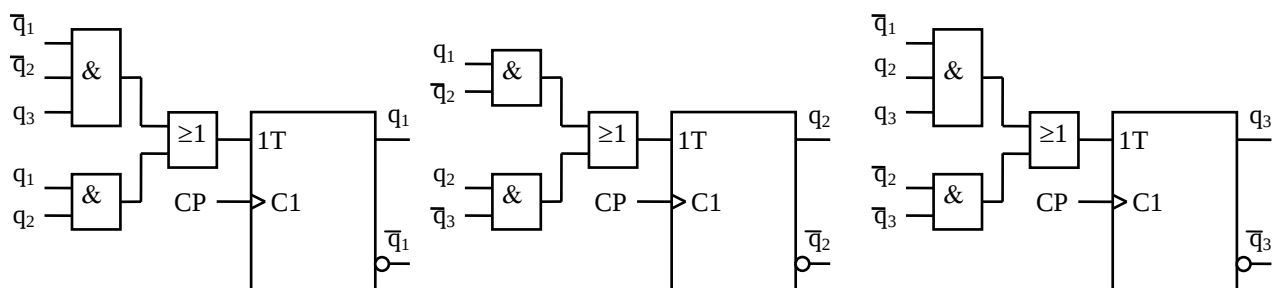
T_2	00	01	11	10
q_1	0	0	0	1
	1	-	1	0

$$T_2 = \overline{q_1} q_2 + q_2 q_3$$

T_3	00	01	11	10
q_1	0	1	0	1
	1	-	0	0

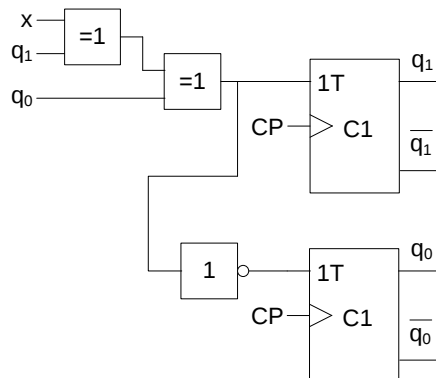
$$T_3 = \overline{q_2} q_3 + q_1 q_2 q_3$$

Realisering med T-vippor

5.15

x	q ₁	q ₀	T ₁	T ₀	q ₁ ⁺	q ₀ ⁺
0	0	0	0	1	0	1
0	0	1	1	0	1	1
0	1	0	1	0	0	0
0	1	1	0	1	1	0
1	0	0	1	0	1	0
1	0	1	0	1	0	0
1	1	0	0	1	1	1
1	1	1	1	0	0	1

		q ₁ q ₀			
	T ₁	00	01	11	10
x	0	0	1	0	1
	1	1	0	1	0

$$T_1 = x \oplus q_1 \oplus q_0$$

		q ₁ q ₀			
	T ₀	00	01	11	10
x	0	1	0	1	0
	1	0	1	0	1

$$T_0 = \overline{(x \oplus q_1 \oplus q_0)}$$

5.16

x	q ₂	q ₁	q ₀	T ₂	T ₁	T ₀	q ₂ ⁺	q ₁ ⁺	q ₀ ⁺
0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
0	0	0	1	0	1	0	0	1	1
0	0	1	0	1	0	0	1	1	0
0	0	1	1	0	0	1	0	1	0
0	1	0	0	1	0	0	0	0	0
0	1	0	1	0	0	1	1	0	0
0	1	1	0	0	0	1	1	1	1
0	1	1	1	0	1	0	1	0	1
1	0	0	0	1	0	0	1	0	0
1	0	0	1	0	0	1	0	0	0
1	0	1	0	0	0	1	0	1	1
1	0	1	1	0	1	0	0	0	1
1	1	0	0	0	0	1	1	0	1
1	1	0	1	0	1	0	1	1	1
1	1	1	0	1	0	0	0	1	0
1	1	1	1	0	0	1	1	1	0

		q ₁ q ₀			
	T ₂	00	01	11	10
xq ₂	00				1
	01	1			
	11				1
	10	1			

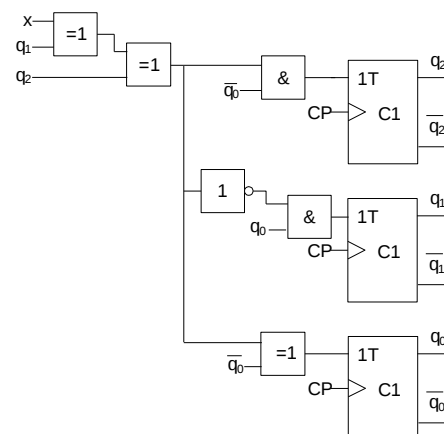
$$T_2 = \overline{q_0}(x \oplus q_1 \oplus q_2)$$

		q ₁ q ₀			
	T ₁	00	01	11	10
xq ₂	00		1		
	01			1	
	11		1		
	10			1	

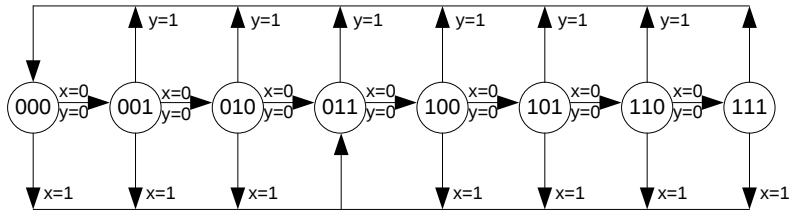
$$T_1 = q_0(x \oplus q_1 \oplus q_2)$$

		q ₁ q ₀			
	T ₀	00	01	11	10
xq ₂	00	1		1	
	01		1		1
	11	1		1	
	10		1		1

$$T_0 = (x \oplus q_2 \oplus q_1 \oplus q_0)$$

5.17

x	y	q ₂	q ₁	q ₀	q ₂ ⁺	q ₁ ⁺	q ₀ ⁺
1	0	x	x	x	0	1	1
0	1	x	x	x	0	0	0
1	1	x	x	x	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	1
0	0	0	0	1	0	1	0
1	0	0	1	0	0	1	1
1	1	0	1	1	1	0	0
0	0	1	0	0	1	0	1
0	1	1	0	1	1	1	0
1	0	1	1	0	1	1	1
1	1	1	1	1	0	0	0

D ₂	00	01	11	10
0	0	0	1	0
1	1	1	0	1

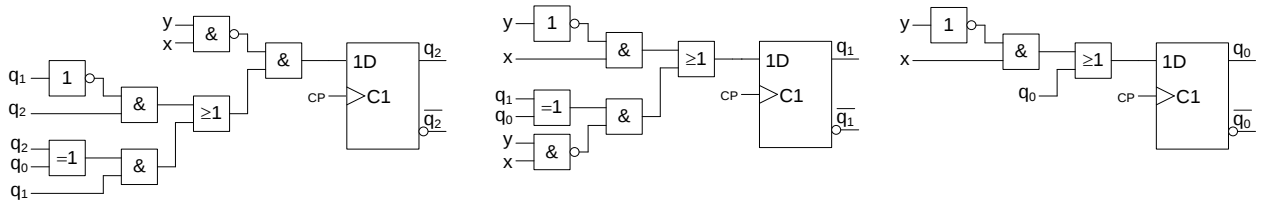
$$D_2 = \overline{x}\overline{y}[q_2\overline{q_1} + (q_2 \oplus q_0)q_1]$$

D ₁	00	01	11	10
0	0	1	0	1
1	0	1	0	1

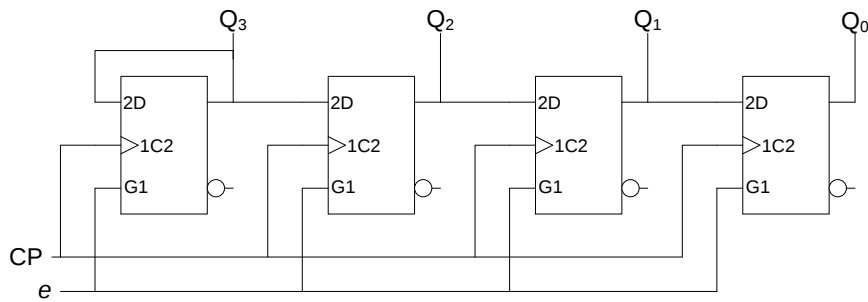
$$D_1 = x\overline{y} + \overline{x}\overline{y}(q_1 \oplus q_0)$$

D ₀	00	01	11	10
0	1	0	0	1
1	1	0	0	1

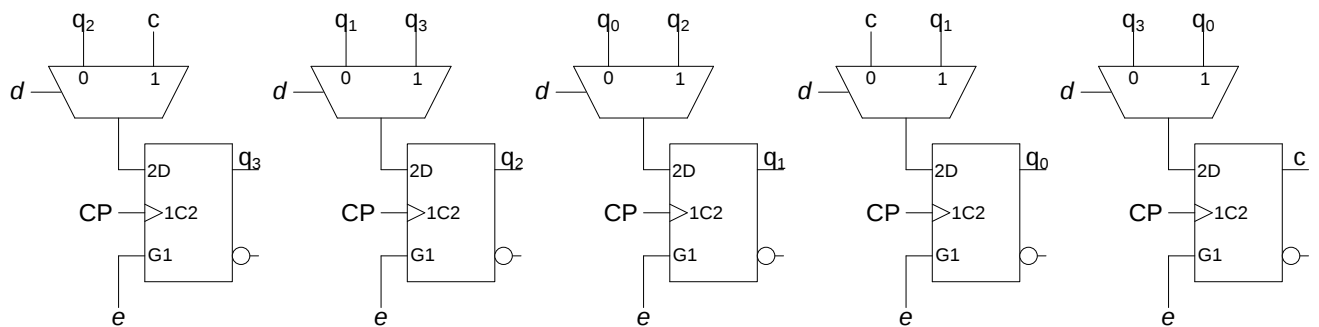
$$D_0 = x\overline{y} + \overline{q_0}$$

5.18

5.19

6 Dataväg ALU och minne

6.1

	Operation (RTN)	Aktiva styrsignaler
a)	$T \rightarrow A$	LD_A, OE_T
b)	$T \rightarrow A, R$	LD_A, LD_R, OE_T
c)	$R \rightarrow T,$ $A \rightarrow R$ $T \rightarrow A$ $= A \leftrightarrow R$	1) OE_R, LD_T 2) OE_A, LD_R 3) OE_T, LD_A

6.2

a)

Cykel	Operation (RTN)	Aktiva styrsignaler
1	$0 \rightarrow R$	LD_R
2	$R \rightarrow A$	OE_R, LD_A
eller...		
1	$0 \rightarrow A$	Source = 0; OE_S, LD_A

b)

Cykel	Operation (RTN)	Aktiva styrsignaler
1	$A+1 \rightarrow R$	$OE_A, F(1,0,0,1), C_{in}, LD_R$
2	$R \rightarrow A$	OE_R, LD_A

c)

Cykel	Operation (RTN)	Aktiva styrsignaler
1	$\sim A \rightarrow R$	$OE_A, F(0,1,0,1), LD_R$
2	$R \rightarrow A$	OE_R, LD_A

d)

Cykel	Operation (RTN)	Aktiva styrsignaler
1	$2\sim A \rightarrow R$	$OE_A, F(0,1,0,1), C_{in}, LD_R$
2	$R \rightarrow A$	OE_R, LD_A

6.3

Cykel	Operation (RTN)	Aktiva styrsignaler
1	$20_{16} \rightarrow A$	Source=20; LD_A
2	$A-1 \rightarrow R$	$F(1,0,1,0); OE_A; LD_R$
3	$R \rightarrow A$	$OE_R; LD_A$
4	$F0_{16} \rightarrow T$	Source=F0; LD_T
5	$A \oplus T \rightarrow R$	$F(1,0,0,0); OE_A; LD_R$
6	$R \rightarrow A$	$OE_R; LD_A$

6.4

a)

Cykel	Operation (RTN)	Aktiva styrsignaler
1	$10_{16} \rightarrow TA$	Source = 10_{16} ; OE_S ; LD_{TA}
2	$(TA) \rightarrow A$	MR; LD_A

b)

Cykel	Operation (RTN)	Aktiva styrsignaler
1	$10_{16} \rightarrow TA$	Source = $(10)_{16}$; OE_S ; LD_{TA}
2	$(TA) \rightarrow TA$	MR; LD_{TA}
3	$(TA) \rightarrow A$	MR; LD_A

c)

Cykel	Operation (RTN)	Aktiva styrsignaler
1	$A \rightarrow TA$	OE_A ; LD_{TA}
2	$(TA) \rightarrow A$	MR; LD_A

d)

Cykel	Operation (RTN)	Aktiva styrsignaler
1	$10_{16} \rightarrow TA$	Source = 10_{16} ; OE_S ; LD_{TA}
2	$A \rightarrow (TA)$	MW; OE_A

6.5

Cykel	Operation (RTN)	Aktiva styrsignaler
1	$14_{16} \rightarrow TA$	$Src=14_{16}; OE_S; LD_{TA}$
2	$M(TA) \rightarrow T$	$MR; LD_T$
3	$A+T \rightarrow R$	$OE_A; f_3; f_1; f_0; LD_R$
4	$R \rightarrow A$	$OE_R; LD_A$

6.6

Cykel	Operation (RTN)	Aktiva styrsignaler
1	$13_{16} \rightarrow TA$	$Src=13_{16}; OE_S; LD_{TA}$
2	$M(TA) \rightarrow T$	$MR; LD_T$
3	$12_{16} \rightarrow TA$	$Src=12_{16}; OE_S; LD_{TA}$
4	$M(TA)+T \rightarrow R$	$MR; f_3; f_1; f_0; LD_R$
5	$14_{16} \rightarrow TA$	$Src=14_{16}; OE_S; LD_{TA}$
6	$R \rightarrow M(TA)$	$OE_R; MW$

6.7

Cykel	Operation (RTN)	Aktiva styrsignaler
1	$13_{16} \rightarrow TA$	$Src=13_{16}; OE_S; LD_{TA}$
2	$M(TA) \rightarrow T$	$MR; LD_T$
3	$A+T \rightarrow R$ $ALU(N,V,Z,C) \rightarrow CC$	$OE_A; f_3; f_1; f_0; LD_R;$ LD_{CC}
4	$21_{16} \rightarrow TA$	$Src=21_{16}; OE_S; LD_{TA}$
5	$R \rightarrow M(TA)$	$OE_R; MW$
6	$12_{16} \rightarrow TA$	$Src=12_{16}; OE_S; LD_{TA}$
7	$M(TA)+C \rightarrow R$	$MR; f_3; f_0; g_1; LD_R$
8	$20_{16} \rightarrow TA$	$Src=20_{16}; OE_S; LD_{TA}$
9	$R \rightarrow M(TA)$	$OE_R; MW$

7 Styrenheten

7.1 a)

Tillstånd	RTN-beskrivning	Aktiva styrsignaler (=1)
Q ₄	M(SP)→Y;	LD _Y ; g ₁₂ ; MR
Q ₅	SP+1→SP;	INC _{SP} ; NF

b) Instruktionen är PULY

7.2 a)

Tillstånd	RTN-beskrivning	Aktiva styrsignaler (=1)
Q ₄	SP-1→SP;	DEC _{SP}
Q ₅	Y→M(SP);	OE _Y ; g ₁₂ ; MW; NF

b) Instruktionen är PSHY

7.3 a)

Tillstånd	RTN-beskrivning	Aktiva styrsignaler (=1)
Q ₄	n→T; PC+1→PC	MR; LD _T ; INC _{PC}
Q ₅	Y→M(T+X);	OE _Y ; MW; g ₁₃ ; g ₁₂ ; NF

b) Instruktionen är STY n, X

7.4 a)

Tillstånd	RTN-beskrivning	Aktiva styrsignaler (=1)
Q ₄	n→T;	MR; LD _T ;
Q ₅	M(T+X)→R;	OE _X ; f ₃ ; f ₁ ; f ₀ ; LD _R ;
Q ₆	R→PC;	OE _R ; LD _{PC} ; NF

b) Instruktionen är JMP n, X

7.5 a)

Tillstånd	RTN-beskrivning	Aktiva styrsignaler (=1)
Q ₄	A'→R;	OE _A ; f ₂ ; f ₀ ; LD _R ;
	ALU(N,Z) → CC(n,Z); 0→V;	g ₅ ; g ₃ ; g ₂ ; LD _{CC}
Q ₅	R→A;	OE _R ; LD _A ; NF

b) Instruktionen är COMA

7.6 a)

Tillstånd	RTN-beskrivning	Aktiva styrsignaler (=1)
Q ₄	(d7)A>>1→R;	OE _A ; f ₃ ; f ₂ ; f ₁ ; f ₀ ; LD _R ; LD _{CC}
Q ₅	R→A;	OE _R ; LD _A ; NF

b) Instruktionen är ASRA

7.7 a)

Tillstånd	RTN-beskrivning	Aktiva styrsignaler (=1)
Q ₄	A→T	OE _A ; LD _T
Q ₅	(C)(M(A+Y))>>1→R;	MR; g ₁₃ ; f ₃ ;f ₂ ;f ₁ ; g ₁ ;LD _R ; LD _{CC}
Q ₆	R→ M(A+Y);	OE _R ; MW; g ₁₃ ; NF

b) Instruktionen är ROR A, Y

7.8 a)

Tillstånd	RTN-beskrivning	Aktiva styrsignaler (=1)
Q ₄	PC→TA,T;	OE _{PC} ; LD _{TA} ; LD _T
Q ₅	M(TA)+1→R; PC+1→PC;	MR; f ₃ ;f ₁ ;f ₀ ; g ₀ ;LD _R ; INC _{PC}
Q ₆	if(N=1) R→ PC;	OE _R ; LD _{PC} =N; NF

b) Instruktionen är BMI Adr

7.9 a)

Tillstånd	RTN-beskrivning	Aktiva styrsignaler (=1)
Q ₄	PC→TA,T;	OE _{PC} ; LD _{TA} ; LD _T
Q ₅	M(TA)+1→R; PC+1→PC;	MR; f ₃ ;f ₁ ;f ₀ ; g ₀ ;LD _R ; INC _{PC}
Q ₆	if(C+Z=1) R→ PC;	OE _R ; LD _{PC} =C+Z; NF

b) Instruktionen är BLS Adr

7.10

Tillstånd	RTN-beskrivning	Aktiva styrsignaler (=1)
Q ₄	M(PC)→TA; PC+1→PC;	MR; LD _{TA} ; INC _{PC} ;
Q ₅	M(TA)'→R;	MR; g ₁₄ ; f ₂ ;f ₀ ;LD _R ;
	ALU(N,Z) →CC(n,Z); 0→V;	g ₅ ; g ₃ ; g ₂ ; LD _{CC}
Q ₆	R→M(TA);	OE _R ; MW; g ₁₄ ; NF

7.11

Tillstånd	RTN-beskrivning	Aktiva styrsignaler (=1)
0	A→T;	OE _A ; LD _T ;
1	M(T+X)→R;	OE _X ; f ₃ ;f ₁ ; f ₀ ;LD _R ;
2	R→PC;	OE _R ; LD _{PC} ; NF

7.12

Tillstånd	RTN-beskrivning	Aktiva styrsignaler (=1)
Q ₄	$n \rightarrow T; PC+1 \rightarrow PC$	MR; LDT; INC _{PC}
Q ₅	$M(T+SP) >> 1(C) \rightarrow R;$	MR; g ₁₂ ; f ₃ ;f ₂ ;f ₀ ; g ₁ ;LD _R ;
	$ALU(N,V,Z,C) \rightarrow CC(N,V,Z,C)$	LD _{CC} ;
Q ₆	$R \rightarrow M(T+SP);$	OE _R ; MW; g ₁₂ ; NF

7.13

Tillstånd	RTN-beskrivning	Aktiva styrsignaler (=1)
Q ₄	$PC \rightarrow TA, T;$	OE _{PC} ; LD _{TA} ;LD _T
Q ₅	$M(TA)+1 \rightarrow R; PC+1 \rightarrow PC;$	MR; f ₃ ;f ₁ ;f ₀ ; g ₀ ;LD _R ; INC _{PC}
Q ₆	$\text{if}(N \oplus V=1) R \rightarrow PC;$	OE _R ; LD _{PC} =N $\oplus$ Z; NF

8 Assemblerprogrammering

8.1 OPERAND = Adress – (PC+2) = 81 – (59+2) = 26
(Alla adressvärden på hexadecimal form)

8.2 OPERAND = Adress – (PC+2) = 10 – (62+2) = AC
(Alla adressvärden på hexadecimal form)

8.3

```
LDAA      #$85      ; Talet (85)16 till A
CMPA      #U         ; Bilda (85)16 - U
B (Villkor) Hopp
```

Storleksjämförelse görs alltså mellan $(85)_{16} = (133)_{10}$ och U. Alla hoppvillkoren i uppgifter a,b,c och d avser tal *utan* inbyggt tecken. För 8-bitars tal utan inbyggt tecken gäller: $0 \leq U \leq 255$

Om det villkorliga hoppet är:

a)	BHI (<i>Higher</i>) utförs hoppet om	$133 > U$, dvs $U < 133$	Svar: $0 \leq U < 133$
b)	BHS (<i>Higher or Same</i>) utförs hoppet om	$133 \geq U$, dvs $U \leq 133$	Svar: $0 \leq U \leq 133$
c)	BLS (<i>Lower or Same</i>) utförs hoppet om	$133 \leq U$, dvs $U \geq 133$	Svar: $133 \leq U \leq 255$
d)	BLO (<i>Lower</i>) utförs hoppet om	$133 < U$, dvs $U > 133$	Svar: $133 < U \leq 255$

Alla hoppvillkoren i uppgifter e,f,g och h avser tal *med* inbyggt tecken (2-komplementrepresentation).

För 8-bitars tal med inbyggt tecken (2-komplementrepresentation) gäller: $-128 \leq U \leq +127$

Talet $(85)_{16}$ tolkas som det negativa talet $-(100 - 85)_{16} = -(7B)_{16} = -(123)_{10}$

Om det villkorliga hoppet är:

e)	BGT (<i>Greater Than</i>) utförs hoppet om	$-123 > U$, dvs $U < -123$	
	U skall alltså tillhöra intervallet $[-128, -123]$		Svar: $128 \leq U < 133$
f)	BGE (<i>Greater or Equal</i>) utförs hoppet om	$-123 \geq U$, dvs $U \leq -123$	
	U skall alltså tillhöra intervallet $[-128, -123]$		Svar: $128 \leq U \leq 133$
g)	BLE (<i>Less or Equal</i>) utförs hoppet om	$-123 \leq U$, dvs $U \geq -123$	
	U skall alltså tillhöra intervallet $[-123, +127]$		Svar: $0 \leq U \leq 127$ eller $133 \leq U \leq 255$
h)	BLT (<i>Less Than</i>) utförs hoppet om	$-123 < U$, dvs $U > -123$	
	U skall alltså tillhöra intervallet $(-123, +127]$		Svar: $0 \leq U \leq 127$ eller $133 < U \leq 255$

8.4

Adress	Innehåll	Assemblerkod (disassemblering)	
		ORG	\$E0
E0	87	FCB	%10000111
E1	??	RMB	2
E2	??		
E3	7A	FCB	\$7A
E4	61	FCB	'a'
E5	41	FCS	"ABCD"
E6	42		
E7	43		
E8	44		

8.5

Adress	Innehåll	Assemblerkod (disassemblering)	
		ORG	\$30
30	90	Start:	LDX #0C
31	0C		
32	F5	Loop:	LDA , X+
33	E1		STA \$FC
34	FC		
35	09		TSTA
36	23		BPL Loop
37	FA		
38	33	Stop:	JMP Stop
39	38		

8.6

Adress	Innehåll	Assemblerkod (disassemblering)	
		ORG	\$20
		Length:	EQU 4
20	90	Start:	LDX #Table
21	32		
22	F1		LDA Length
23	04		
24	E1		STA Count
25	31		
26	F5	Loop:	LDA , X+
27	E1		STA \$FC
28	FC		
29	38		DEC Count
2A	31		
2B	F1		LDA Count
2C	31		
2D	25		BNE Loop
2E	F7		
2F	33	Stop	Jmp Stop
30	2F		
31	??	Count	RMB 1
32	10	Table:	FCB \$10,%10,10,0
33	02		
34	0A		
35	00		

8.7

```

20:      LDX  #start
22:      LDY  #dest
24: L1:   LDA  ,X+
25:      BEQ  L2
27:      STA  ,Y+
28:      BRA  L1
2A:  L2:   BRA  L2

```

8.8

```

20:      LDA  $7A
22:      NEGA
23:      RORA
24:      ADDA $C4
26:      ADCA $C5
28:      BEQ  L2
2A:      LDA  #1
2C:  L2:   BRA  L2

```

8.9

PC	22	25	45	60	49	27
SP	F0	EF	EB	EA	EB	EF
(SP)	–	50	10	49	10	50
(SP+1)	–	–	50	10	50	–
(SP+2)	–	–	27	50	27	–
(SP+3)	–	–	50	27	50	–
(SP+4)	–	–	–	50	–	–

8.10

```
; Symboliska adresser
DipSwitch: EQU      $FB
HexDisp:   EQU      $FC

; Subrutin DipHex
DipHex:     LDA      DipSwitch
           LDX      #0

DipHex10:   TSTA
           BEQ      DipHex20
           LEAX     1,X
           LSRA
           BCC      DipHex10

DipHex20:   STX      HexDisp
           RTS
```

8.11

```
DipSwitch1: EQU      $FB
DipSwitch2: EQU      $FC
LedDisplay: EQU      $FB

main:       JSR      DipSwitchOr
           BRA      main

DipSwitchOr:
           LDA      DipSwitch1
           ORA      DipSwitch2
           STA      LedDisplay
           RTS
```

8.12

```
; Huvudprogram
BOS:        EQU      $20
INPORT:     EQU      $FB
UTPORT:     EQU      $FC
Error:      EQU      $5D      ; Felkod (E)

START:      ORG      $20
           LDX      #SegCode ; Segmenttabell för 7-segmentdisplay

LOOP:       LDA      INPORT   ; Läs inport $FD

           STA      TEMP      ; Skapa kopia
           ANDA     #$0F      ; Maska bort bit 4-7
           STA      LNIB      ; Lagra låg nibble i minnet

           LDA      TEMP      ; Hämta tillbaka kopian
           LSRA                     ; Placera bit7-4 till höger i A-reg
           LSRA
           LSRA
           LSRA

           ADDA     LNIB      ; Addera nibblar

           CMPA     #$09      ; >9?
           BHI      ERROR     ; Ja! Visa feltecken på display

           LDA      A,X        ; Nej, visa summasiffra på display
           STA      UTPORT
           BRA      LOOP      ; Nästa varv

ERROR:      LDA      #Error    ; Felkod
           STA      UTPORT
           BRA      LOOP      ; Nästa varv

TEMP:       RMB      1        ; Plats för kopia av A
```

LNIB:	RMB	1	; Plats för nibblekopia
SegCode:	FCB	\$77,\$22,\$5B,\$6B,\$2E,\$6D,\$7D,\$23,\$7F,\$6F	
	ORG	\$FF	
	FCB	START	; RESET-vektor

8.13

```
; Subrutin CNTONE
CNTONE:  CLR      COUNT      ; Nolla 1-räknare

CTLOOP:  TSTA
         BEQ      CNTOUT     ; Ja, återvänd

         LSLA
         BCC      CTLOOP     ; Nej, skifta ut bit i carry
         ; Carry=0? Ja, fortsätt

         INC      COUNT      ; Carry= 1, öka 1-räknare
         BRA      CTLOOP     ; Fortsätt

CNTOUT:  LDA      COUNT      ; Läs av räknare
         RTS

COUNT:  RMB      1          ; Plats för 1-räknare
```

8.14

```
; Subrutin ASCBIN
ASCBIN:  ANDA    #$7F    ;Maska bort bit 7

          SUBA    #$30    ;Justera för siffror 0-9
          BLO     ASCERR   ;Ej siffra. Fel

          CMPA    #9      ;Siffra 0-9?
          BLS     ASCOK    ;Ja, återhopp

          SUBA    #7       ;Nej, justera för siffra A-F
          CMPA    #10      ;Siffra A-F?
          BLO     ASCERR   ;Nej. Fel

          CMPA    #15      ;Siffra A-F?
          BLS     ASCOK    ;Ja, återhopp

ASCERR:  LDA     #$FF     ;Ej siffra, sätt felflagga
ASCOK:   RTS
```

8.15

```
; Subrutin CCOUNT
CCOUNT:  PSHX                ;Spara register på stack

          CLR     COUNT      ;Nollställ "C"-räknare

CCLOOP:  LDA     ,X+         ;Hämta data från textsträng
          BEQ     CCEXIT     ;Strängslut

          ANDA    #$7F       ;Nej, maska bort bit 7

          CMPA    #'C'       ;Testa om "C"
          BNE     CCLOOP     ;Nej, fortsätt med nästa

          INC     COUNT      ;Ja, öka "C"-räknare
          BRA     CCLOOP     ;Fortsätt med nästa

CCEXIT:  LDA     COUNT       ;Hämta resultat
          PULX                ;Återställ register
          RTS

COUNT:  RMB     1           ;Räknare för "C"
```

8.16

```
; Subrutin AaCNT
AaCNT:   PSHX                ;Spara register på stack
          CLR     COUNT      ;Nollställ "Aa"-räknare

AaLOOP:  LDA     ,X+         ;Hämta data från textsträng
          BEQ     AaEXIT     ;Strängslut

          ANDA    #$7F       ;Nej, maska bort bit 7 (paritetsbit)
          ORA     #$20       ;Gör om till liten bokstav (ettställ bit 5)
          CMPA    #'a'       ;Testa om "a"
          BNE     AaLOOP     ;Nej, fortsätt med nästa

          INC     COUNT      ;Ja, öka "Aa"-räknare
          BRA     AaLOOP     ;Fortsätt med nästa

AaEXIT:  LDA     COUNT       ;Hämta resultat
          PULX                ;Återställ register
          RTS

COUNT:  RMB     1           ;Plats för räknare
```

8.17

```
; Subrutin SMALLCNT
SMALLCNT:
    PSHX                ;Spara register på stack

    CLR                COUNT    ;Nollställ bokstavsräknare

SCLOOP:   LDA          ,X+      ;Hämta data från textsträng
    BEQ          SCEXIT    ;Strängslut

    ANDA          #$7F        ;Nej, maska bort bit 7

    CMPA          #'a'        ;Testa om "a"
    BLO          SCLOOP      ;Ej liten bokstav, fortsätt med nästa
    CMPA          #'z'        ;Testa om "z"
    BHI          SCLOOP      ;Ej liten bokstav, fortsätt med nästa

    INC          COUNT        ;Ja, öka bokstavsräknare
    BRA          SCLOOP      ;Fortsätt med nästa

SCEXIT:   LDA          COUNT    ;Hämta resultat
    PULX          ;Återställ register
    RTS

COUNT:   RMB          1        ;Bokstavsräknare
```

8.18

```
; Subrutin LCOUNT
LCOUNT:   PSHX                ;Spara register på stack

    CLR                COUNT    ;Nollställ bokstavsräknare

LLOOP:   LDA          ,X+      ;Hämta data från textsträng
    BEQ          LEXIT        ;Strängslut

    ANDA          #$7F        ;Nej, maska bort bit 7
    ORA          #$20        ;Ettställ bit 5. (Stora bokstäver -> små)
    CMPA          #'a'        ;Testa om "a"
    BLO          LLOOP      ;Ej liten bokstav, fortsätt med nästa
    CMPA          #'z'        ;Testa om "z"
    BHI          LLOOP      ;Ej liten bokstav, fortsätt med nästa

    INC          COUNT        ;Ja, öka bokstavsräknare
    BRA          LLOOP      ;Fortsätt med nästa

LEXIT:   LDA          COUNT    ;Hämta resultat
    PULX          ;Återställ register
    RTS

COUNT:   RMB          1        ;Plats för bokstavsräknare
```

8.19

```
* Subrutin PRINT
PRINT:    PSHA                ;Spara register på stack
    PSHX

PLOOP:   LDA          ,X+      ;Hämta data från textsträng
    BEQ          PREXIT    ;Strängslut
    ANDA          #$7F        ;Nej, maska bort ev bit 7

WAIT:    TST          STATUS    ;Vänta tills skrivaren redo. Bit 7 (N-flaggan=0?)
    BPL          WAIT        ;Ja, vänta tills N = 1
    STA          UTPORT
    BRA          PLOOP

PREXIT:   PULX                ;Återställ register
    PULA
    RTS
```

8.20

uppgift d)

```
LedDisplay:    EQU        $FC
               ORG        $20
main:          JSR        Blink
               BRA        main
```

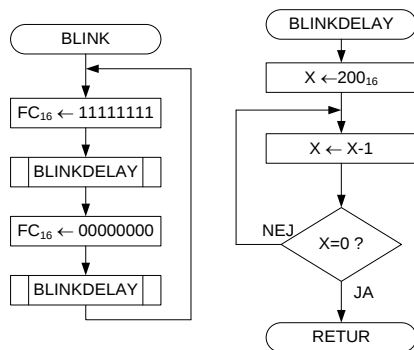
; uppgift a)

```
Blink:         LDA        #$FF
               STA        LedDisplay
               JSR        BLINKDELAY
               LDA        #0
               STA        LedDisplay
               JSR        BLINKDELAY
               BRA        Blink
```

; uppgift b)

```
BLINKDELAY:    LDX        #$200
BLINKDELAY1:   LEAX       -1,X
               CPX        #0
               BNE        BLINKDELAY1
               RTS
```

; uppgift c)

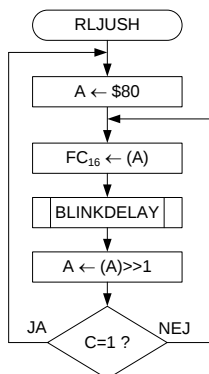

8.21

a) b)

```
LedDisplay:    EQU        $FC
RLJUSH:        LDA        #$80
RLJUSH1:       STA        LedDisplay
               JSR        BLINKDELAY
               RORA
               BCS        RLJUSH
               BRA        RLJUSH1
```

c)

8.22

```
; Subrutin RLJUSH16
LedHigh: EQU    $FB
LedLow:  EQU    $FC

RLJUSH16: LDA    #$80
          CLR    TMP
RLJUSH16_1:
          LDX    TMP
          STX    LedLow
          STA    LedHigh
          JSR    BLINKDELAY
          RORA
          ROR    TMP
          BCS    RLJUSH16
          BRA    RLJUSH16_1
TMP:      RMB    1
```

8.23

```
; Huvudprogram
BOS:      EQU    $20
INPORT:   EQU    $FB
UTPORT:   EQU    $FC

          ORG    $20
START:    LDSP   #BOS
          LDX    #SegCode ;Segmenttabell för 7-segmentdisplay

LOOP:     LDA    INPORT    ; Läs inport $FB
          ANDA   #$0F      ; Maska bort bit 4-7
          STA    COPY      ; Spara kopia av avläst värde
          LDA    A,X       ; Hämta segmentkod för hexsiffra
          STA    UTPORT    ; Visa hexsiffra på 7-segmentdisplay
          LDA    COPY      ; Hämta tillbaka sparad kopia
          JSR    DELAY     ; Vänta ett antal sekunder som bestäms av A-reg
          CLR    UTPORT    ; Släck display
          JSR    DELAY     ; Vänta ett antal sekunder som bestäms av A-reg
          BRA    LOOP      ; Upprepa

COPY:     RMB    1         ; Plats för kopia
SegCode:  FCB    $77,$22,$5B,$6B,$2E
          FCB    $6D,$7D,$23,$7F,$6F
          FCB    $3F,$7C,$55,$7A,$5D,$1D

          ORG    $FF
          FCB    START     ; RESET-vektor
```

8.24

```
; Subrutin KEYCMP som jämför två strängar och returnerar antal fel
KEYCMP:   PSHX                ;Spara register på stack
          PSHY
          CLR    ERRNUM       ;Nollställ felräknare

KLOOP:    LDA    ,X+          ;Hämta data från "User string"
          BEQ    KEXIT        ;Strängslut
          ANDA   #$7F         ;Maska bort bit 7
          STA    TEMP
          LDA    ,Y+          ;Hämta tecken från nyckelsträng
          CMPA   TEMP         ;Jämför med nyckel
          BEQ    KLOOP        ;Data matchar, testa nästa
          INC    ERRNUM       ;Data stämmer ej med nyckel. Öka felräknare
          BRA    KLOOP        ;Testa nästa

KEXIT:    LDA    ERRNUM       ;Hämta antal fel
          PULY                ;Återställ register
          PULX
          RTS

TEMP:     RMB    1           ;Temporärvariabel
ERRNUM:   RMB    1           ;Variabel för antal fel
```

8.25

```

BOS:      EQU      $20
DIPSW:    EQU      $FC
HEXDIS:    EQU      $FB

START:     ORG      $20
           LDSP     #BOS      ;Initiering av stackpekare

LOOP:      LDA      DIPSW
           STA      TEMP      ;Gör kopia
           CMPA     #$0C      ;00001100 SUB4
           BNE      NEXT1
           JSR      SUB4
           BRA      LOOP

NEXT1:     ANDA     #%00110011
           CMPA     #%00010010 ;??01??10 SUB2
           BNE      NEXT2
           JSR      SUB2
           BRA      LOOP

NEXT2:     LDA      TEMP      ;Hämta kopia av A-reg
           ANDA     #%00010001
           CMPA     #%00010001 ;???1???1 SUB1
           BNE      NEXT3
           JSR      SUB1
           BRA      LOOP

NEXT3:     LDA      TEMP      ;Hämta kopia av A-reg
           ANDA     #%00010010
           CMPA     #%00000010 ;???0???1? SUB3
           BNE      NEXT4
           JSR      SUB3
           BRA      LOOP

NEXT4:     CLR      HEXDIS
           BRA      LOOP

TEMP:      RMB      1          ;För kopia av A-reg

;*****
SUB1:      PSHA
           LDA      #1
           STA      HEXDIS
           PULA
           RTS
;*****

SUB2:      PSHA
           LDA      #2
           STA      HEXDIS
           PULA
           RTS
;*****

SUB3:      PSHA
           LDA      #3
           STA      HEXDIS
           PULA
           RTS
;*****

SUB4:      PSHA
           LDA      #4
           STA      HEXDIS
           PULA
           RTS
;*****
           ORG      $FF
           FCB      START      ;RESET-vektor

```

8.26

```

BOS:      EQU      $20
DIPSW:    EQU      $FB
HEXDIS:    EQU      $FB

                ORG      $20
START:     LDSP     #BOS      ;Initiering av stackpekare
LOOP:      LDX      #JTAB

                LDA      DIPSW    ;Läs inport DIPSW
                CMPA     #7        ;Maxvärde
                BHI      ERROR     ;Ogiltigt. Visa E på HEXDISPLAY

                LDA      A,X        ;Ladda adress till subrutin från tabell
                STA      TEMP
                LDX      TEMP
                JSR      0,X        ;Utför vald subrutin
                BRA      LOOP      ;Upprepa

ERROR:      LDA      #$E          ;Felkod
                STA      HEXDIS
                BRA      LOOP

TEMP:       RMB      1

JTAB:       FCB      $80,$67,$75,$52,$90,$B9,$AF,$E0

```

8.27

```

BOS:      EQU      $20
INNUMB:    EQU      $FB
INEDGE:    EQU      $FC
UTPORT:    EQU      $FB

                ORG      $20
START:      LDSP     #BOS      ;Initiering av stackpekare
                CLR     EDGECT   ;Nollställ flankräknare
                CLR     UTPORT   ;Antal negativa flanker är 0
LOOP:       LDA      INNUMB     ;Läs inport för bitnummer (Avkänn bit nr x)
                JSR     NEDGE     ;Vänta på negativ flank på inport INEDGE, bit x
                INC     EDGECT   ;Öka flankräknare
                LDA      EDGECT   ;Hämta antal flanker
                STA      UTPORT   ;Mata ut antal negativa flanker på UTPORT
                BRA      LOOP     ;Upprepa
;*****
;      Subrutin som väntar på negativ flank
;      Om positiv flank skall registreras skall
;      väntelooparna WAIT0 och WAIT1 kastas om.

NEDGE:      PSHA                      ;Spara på stack
                PSHX

                LDX      #BMASK
                LDA      A,X        ;Hämta bitmask

WAIT0:       BITA      INEDGE     ;Läs givare och maska fram bit med nr enl INNUMB
                BEQ      WAIT0

WAIT1:       BITA      INEDGE     ;Läs givare och maska fram bit med nr enl INNUMB
                BNE      WAIT1

                PULX                      ;Återställ reg
                PULA
                RTS
;*****
EDGECT:      RMB      1            ;Flankräknare

BMASK:       FCB      1,2,4,8,16,32,64,128 ;Mask för bit 0-7

                ORG      $FF
                FCB      START

```

8.28

; Subrutin PCNT

```
PCNT:      PSHX                      ;Spara register

           CLR      HITCNT           ;Nollställ träffräknare

LOOP:      LDA      ,X+              ;Hämta tabellvärde

           CMPA     #$FF             ;Slutmarkering?
           BEQ      PEXIT            ;Ja

           ANDA     #$F0             ;Maska fram bit 7-4
           CMPA     #$60             ;Testa villkor
           BHS      LOOP             ;Ej träff, testa nästa

           INC      HITCNT           ;Träff, öka räknare
           BRA      LOOP             ;Testa nästa

PEXIT:     LDA      HITCNT           ;Hämta resultat

           PULX                      ;Återställ register
           RTS

HITCNT:    RMB      1                ;Träffräknare

           ORG      $FF
           FCB      START
```

8.29

; Subrutin SWAP som byter ordning på nibblar i en dataarea

```
SWAP:      PSHA                      ;Spara register på stack
           PSHX
           STA      SWCOUNT
           BEQ      SWEX

SWLOOP:    LDA      0,X              ;Hämta data från dataarea
           STA      TEMP             ;Gör kopia av data

           LSLA                      ;16-bitars skift
           ROL      TEMP
           LSLA
           ROL      TEMP
           LSLA
           ROL      TEMP
           LSLA
           ROL      TEMP             ;Nu är TEMP swappad

           LDA      TEMP
           STA      ,X+              ;Skriv tillbaka till dataarea och öka pekare

           DEC      SWCOUNT
           BNE      SWLOOP

SWEX:      PULX                      ;Återställ register
           PULA
           RTS

SWCOUNT:  RMB      1                ;Räknare för antal bytes
TEMP:      RMB      1                ;Temp variabel
```

8.30

```
; Subrutin EXCHG
EXCHG    PSHA                ;Spara register på stack
          PSHX
          PSHY

          TSTA                ;Några dataord att flytta?
          BEQ    BLKEX        ;Nej. Färdigt
          STA     DCOUNT     ;Räknare för antal dataord kvar att flytta

EXLOOP:   LDA     0,X          ;Hämta dataord från DATA1
          STA     TEMP        ;Mellanlagra
          LDA     0,Y          ;Hämta dataord från DATA2
          STA     ,X+          ;Skriv dataord från DATA2 till DATA1, öka pekare2
          LDA     TEMP        ;Hämta dataord från DATA1
          STA     ,Y+          ;Skriv dataord från DATA2 till DATA1, öka pekare2
          DEC     DCOUNT     ;Minska ordräknare
          BNE     EXLOOP      ;Färdigt? Nej

; Nu är det färdigt
BLKEX:    PULY                ;Återställ register
          PULX
          PULA
          RTS

DCOUNT:   RMB     1            ;Räknare för antal dataord kvar att flytta
TEMP:     RMB     1            ;Plats för mellanlagring av dataord
```

8.31

```
; Subrutin
ODDCNT:   PSHX                ;Spara register på stack
          CLR     HITCNT      ;Nollställ Träffräknare

ODDLOOP:  LDA     ,X+          ;Hämta data från textsträng. Öka pekare
          BEQ     ODDEX       ;Strängslut
          ANDA    #%10000001 ;Maska dont't care-bitar
          CMPA    #%00000001 ;Testa bitmönster
          BNE     ODDLOOP     ;Ej träff, testa nästa

COUNT:   INC     HITCNT      ;Träff öka räknare
          BRA     ODDLOOP     ;Testa nästa

ODDEX:    LDA     HITCNT
          PULX
          RTS

HITCNT:   RMB     1            ;Träffräknare
```

8.32

```
; Subrutin BLKMAN
BLKMAN:   PSHA                ;Spara register på stack
          PSHX

          LDA     #16          ;Sätt byteräknare
          STA     COUNT

PATLOOP:  LDA     0,X          ;Hämta data från tabell. Öka pekare
          ANDA    #%01111111 ;Maska bort bit 7
          EORA    #%00100000 ;Invertera bit 5
          STA     ,X+          ;Skriv tillbaka till tabell
          DEC     COUNT        ;Minska byteräknare
          BNE     PATLOOP     ;Nästa ord

PATEX:    PULX
          PULA
          RTS

COUNT:   RMB     1            ;Byteräknare
```

9 Adressavkodning

9.1 a)

Modul		Adressbuss																Anm.
		A15	A14	A13	A12	A11	A10	A9	A8	A7	A6	A5	A4	A3	A2	A1	A0	
RWM	\$0000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	\$07FF	0	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
ROM	\$E000	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	\$FFFF	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
I/O	\$C5A0	1	1	0	0	0	1	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0	
	\$C5A7	1	1	0	0	0	1	0	1	1	0	1	0	0	1	1	1	

b)

Modul		Adressbuss																Anm.
		A15	A14	A13	A12	A11	A10	A9	A8	A7	A6	A5	A4	A3	A2	A1	A0	
RWM	\$0000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	\$07FF	0	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
ROM	\$E000	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	\$FFFF	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
I/O	\$C5A0	1	1	0	0	0	1	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0	
	\$C5A7	1	1	0	0	0	1	0	1	1	0	1	0	0	1	1	1	

9.2 a)

Modul		Adressbuss																Anm.
		A15	A14	A13	A12	A11	A10	A9	A8	A7	A6	A5	A4	A3	A2	A1	A0	
RWM	\$0000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	\$0FFF	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
ROM	\$E000	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	\$FFFF	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
I/O	\$6000	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	\$60FF	0	1	1	0	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	

b)

Modul		Adressbuss																Anm.
		A15	A14	A13	A12	A11	A10	A9	A8	A7	A6	A5	A4	A3	A2	A1	A0	
RWM	\$0000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	\$0FFF	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
ROM	\$E000	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	\$FFFF	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
I/O	\$6000	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	\$60FF	0	1	1	0	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	

9.3 a) Modulerna tar upp följande adressområden:

Modul		Adressbuss																Anm.
		A15	A14	A13	A12	A11	A10	A9	A8	A7	A6	A5	A4	A3	A2	A1	A0	
ROM	\$FFFF	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
	\$E000	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
RWM	\$BFFF	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	Modulen avbildas på totalt åtta intervall
	\$B800	1	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
																		
	\$87FF	1	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
utport	\$8000	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	alla udda i intervallet
	\$7FFF	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
inport	\$0001	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	alla som slutar på 111
	\$0007	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	

- b) Vid läsning av inporten på adresserna 0xxx xxxx xxxx x111 så adresseras också utporten eftersom inte R/W-signalen används i dess avkodning. Data som läses från inporten skrivs då också i utporten.

9.4

a)

Modul		Adressbuss																Anm.
		A15	A14	A13	A12	A11	A10	A9	A8	A7	A6	A5	A4	A3	A2	A1	A0	
ROM	\$FFFF	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
	\$F000	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
RWM	\$DFFF	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
	\$C000	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
I/O	\$E0D7	1	1	1	0	0	0	0	0	1	1	0	1	0	1	1	1	
	\$E0D0	1	1	1	0	0	0	0	0	1	1	0	1	0	0	0	0	

CS-signalerna bildas ur de för respektive modul konstanta adressdelarna, som grindas med VA-signalen.

$$\overline{CS_{ROM}} = \overline{A15 \cdot A14 \cdot A13 \cdot A12 \cdot VA}$$

$$\overline{CS_{RWM}} = \overline{A15 \cdot A14 \cdot \overline{A13} \cdot VA}$$

- b) För in- och utportarna skapas den gemensamma CS-signalen:

$$\overline{CS_{IO}} = \overline{A15 \cdot A14 \cdot A13 \cdot \overline{A12} \cdot \overline{A11} \cdot \overline{A10} \cdot \overline{A9} \cdot \overline{A8} \cdot A7 \cdot A6 \cdot \overline{A5} \cdot A4 \cdot \overline{A3} \cdot VA}$$

CS-signalerna för respektive port blir nu:

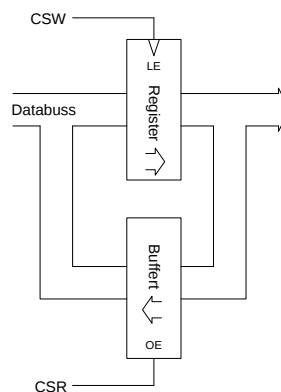
$$\text{utport: } \overline{CS_{E0D0}} = \overline{\overline{CS_{IO}} \cdot \overline{A2} \cdot \overline{A1} \cdot \overline{A0} \cdot R/\overline{W}}$$

$$\text{inport: } \overline{CS_{E0D1}} = \overline{\overline{CS_{IO}} \cdot \overline{A2} \cdot \overline{A1} \cdot \overline{A0} \cdot R/\overline{W}}$$

9.5

$$CSW = A15 \cdot A14 \cdot A13 \cdot \overline{A12} \cdot \overline{A11} \cdot \overline{A10} \cdot \overline{A9} \cdot \overline{A8} \cdot A7 \cdot A6 \cdot \overline{A5} \cdot A4 \cdot \overline{A3} \cdot \overline{A2} \cdot \overline{A1} \cdot \overline{A0} \cdot R/\overline{W}$$

Placera en ”inport” i form av en buffert, på samma adress, men med en CSR (ChipSelectRead)

CSR och CSW är aktivt höga:

		Adressbuss															
		A15	A14	A13	A12	A11	A10	A9	A8	A7	A6	A5	A4	A3	A2	A1	A0
CS	\$FFFF	1	1	1	0	0	0	0	0	1	1	0	1	0	0	0	1
		E				0				D				1			

$$CSR = A15 \cdot A14 \cdot A13 \cdot \overline{A12} \cdot \overline{A11} \cdot \overline{A10} \cdot \overline{A9} \cdot \overline{A8} \cdot A7 \cdot A6 \cdot \overline{A5} \cdot A4 \cdot \overline{A3} \cdot \overline{A2} \cdot \overline{A1} \cdot \overline{A0} \cdot R/\overline{W}$$

9.6

- a) ROM (*Read Only Memory*) minne som enbart är läsbart. RWM (*Read Write Memory*) minne som är både läsbart och skrivbart.
- b) Man ser att varje minneskapsel har 13 adressledningar, A0 - A12, som insignaler. Det innebär att varje kapsel innehåller 2^{13} ord = 8 kbyte. Man ser också att en av kapslarna, nr 1) är av ROM-typ, ty den använder ej R/W-signalen. Datorn har således 8 kbyte ROM och 24 kbyte RWM.
- c) Minneskapslarna upptar följande adressområden:

Modul		Adressbuss																Anm.
		A15	A14	A13	A12	A11	A10	A9	A8	A7	A6	A5	A4	A3	A2	A1	A0	
1	\$FFFF	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
	\$E000	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
2	\$BFFF	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	Modulen avbildas på två intervall
	\$A000	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	\$2FFF	0	0	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
	\$2000	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
3	\$DFFF	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	Modulen avbildas på två intervall
	\$C000	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	\$5FFF	0	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
	\$4000	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
4	\$9FFF	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	Modulen avbildas på två intervall
	\$8000	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	\$1FFF	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
	\$0000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	

- d) VA = 1 (*Valid Memory Address*) anger att adressbussens värde är stabilt och därför används denna signal för att grinda adresserna till minnet. Då kommer de adresser som finns ut på bussen under tiden som adressledningar håller på att ändras aldrig att nå primärminnet.

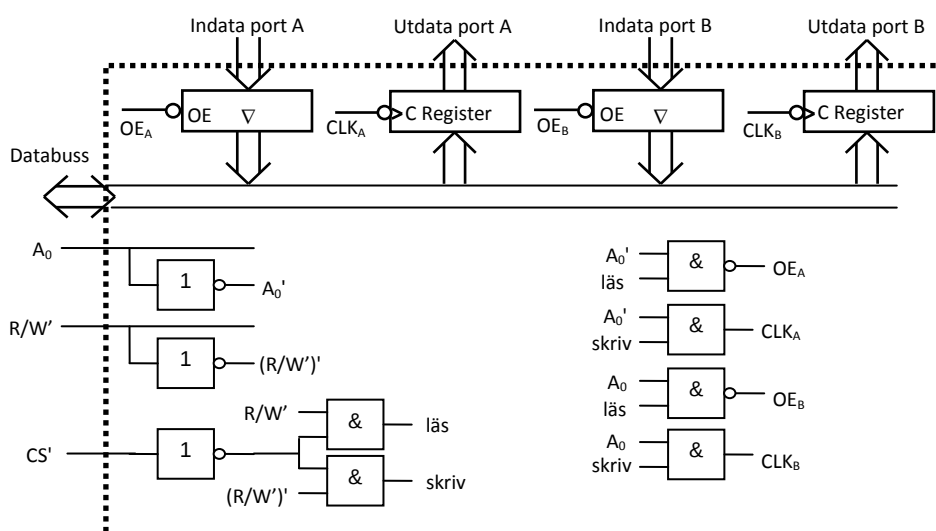
9.7

a)

Modul		Adressbuss																Anm.
		A15	A14	A13	A12	A11	A10	A9	A8	A7	A6	A5	A4	A3	A2	A1	A0	
I/O	\$B801	1	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
	\$B800	1	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	

$$\overline{CS_0} = \overline{A_{15}} \cdot \overline{A_{14}} \cdot A_{13} \cdot A_{12} \cdot A_{11} \cdot \overline{A_{10}} \cdot \overline{A_9} \cdot \overline{A_8} \cdot \overline{A_7} \cdot \overline{A_6} \cdot \overline{A_5} \cdot \overline{A_4} \cdot \overline{A_3} \cdot \overline{A_2} \cdot \overline{A_1} \cdot VA$$

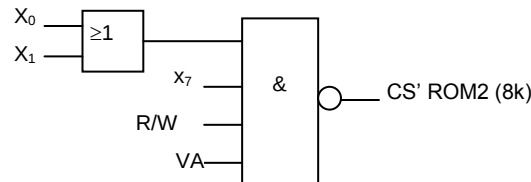
- b) I/O-modulens interna struktur bör utformas på följande sätt:

9.8 a) Minnesmodulerna i adressrum M tar upp följande adressområden:

Modul		Adressbuss																Anm.
		A15	A14	A13	A12	A11	A10	A9	A8	A7	A6	A5	A4	A3	A2	A1	A0	
ROM	\$FFFF	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
	\$E000	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
RWM	\$BFFF	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
	\$8000	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
I/O	\$0FFF	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
	\$0000	1	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	1	0	0	0	0	

b)

9.9

Minnesmodulerna och I/O-arean i adressrummet tar upp följande adressområden:

Modul		Adressbuss																Anm.
		A15	A14	A13	A12	A11	A10	A9	A8	A7	A6	A5	A4	A3	A2	A1	A0	
RWM1	\$C000	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	\$DFFF	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
RWM2	\$E000	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	\$E07F	1	1	1	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1	
I/O	\$E080	1	1	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	
	\$E17F	1	1	1	0	0	0	0	1	0	1	1	1	1	1	1	1	
IE	\$E0E0	1	1	1	0	0	0	0	0	1	1	1	0	0	0	0	0	
	\$E0E1	1	1	1	0	0	0	0	0	1	1	1	0	0	0	0	1	
ROM	\$E200	1	1	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	\$FFFF	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	

a)

$$\overline{CS_{RWM1}} = \overline{A15 \cdot A14 \cdot A13 \cdot VA}$$

$$\overline{CS_{RWM2}} = \overline{A15 \cdot A14 \cdot A13 \cdot A12 \cdot A11 \cdot A10 \cdot A9 \cdot A8 \cdot A7 \cdot VA}$$

b) Steg 1:

$$\overline{CS_{IO}} = \overline{A15 \cdot A14 \cdot A13 \cdot A12 \cdot A11 \cdot A10 \cdot A9 \cdot (A8 \oplus A7) \cdot VA}$$

Steg 2:

$$\overline{CS_{IE}} = \overline{CS_{IO} \cdot A6 \cdot A5 \cdot A4 \cdot A3 \cdot A2 \cdot A1}$$